

د افغانستان بانک

بانک

د افغانستان بانک میاشتنی

نهم کال، اووه نوي یمه مېه د ۱۳۹۴ کال د چنگاښ میاشت

جلالتماب محترم محمد اشرف غني رئيس جمهوری اسلامی افغانستان طی مراسم با شکوهی
محترم خلیل صدیق را به حیث رئیس کل د افغانستان بانک معرفی نمود

د افغانستان بانک خبرتيا!

د افغانستان بانک د قانون د دري دېرشمې مادې مطابق د افغانستان رایجې پیسې او پولي واحد افغانۍ دي، له همدې امله د ټولو افغانانو، دولتي او خصوصي ادارو او مؤسسو څخه غوښتل کیږي خو په قرار دادونو، نورو معاملو او په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانیو کار واخلي، ځکه چې افغانۍ په سیمه کې یوه با ثباته پیسه ده چې ستاسو د اقتصادي برنامو جوړونې په ثبات کې ګټوره تمامیري.

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

تحت نظر: شفیق الله بارز

مدیر مسوول: یماعفیف

گزارشگران: عبداللطیف بایانی و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمین: عین الله عیان و مسعود ودان

مسوول چاپ و توزیع: سید جعفر ایوبی

آدرس: آمریت عمومی اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.dab.gov.af

د دې ګڼې مطالب

شورای عالی د افغانستان بانک، کنترول رشد پایه ...

جلالتماب محترم محمد اشرف غنی رئیس جمهوری ...

د افغانستان بانک عالي شورا په خپله دویمه نوبتي...

د منقولو اموالو د رهنې حقونو د ثبت په سیستم ...

مروړی بر روند سپرده گذاری مردم در نظام بانکی...

مروړی بر وضعیت اقتصادی حوزه یورو

مختصری در مورد جهانی شدن

د افغانستان د بانکداری قانون

د نړۍ اقتصادي خبرونه

چگونگی نیل به خود کفایی

تسهيلات و مزیت های که با استفاده از پرداخت ...

توسعه اقتصادی از دیدگاه اقتصاد دانان

فقر مسبب نا امنی، سرقت، بدبختی و ده ها چالش...

د ایران په بازارونو کې پانګونې لپاره د نړیوالو ...

مختصری در مورد روند تصفیه قروض کابل بانک

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسوولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر

می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

شورای عالی د افغانستان بانک، کنترول رشد پایه پولی و پول در دوران را پائین تر از ۱۱ درصد تعیین نمود

شورای عالی د افغانستان بانک ضمن ارزیابی کارکرد ها و دستاورد های د افغانستان بانک، پلان شش ماهه سیاست پولی برای دو ربع باقیمانده سال مالی ۱۳۹۴ را نیز ملاحظه و منظور نمود. بر اساس پلان متذکره رشد پایه پولی و پول در دوران هر کدام پائین تر از ۱۱ فیصد، تعیین شد. در کنار آن جمعآوری مبلغ ۱۵۰ میلیون دالر امریکائی در ذخایر ارزی در صورت تحقق پیش بینی های فعلی در مورد ورود کمک های خارجی و تحقق مصارف بودجه انکشافی دولت نیز مورد بحث و بررسی قرار گرفته و منظور شد. باید گفت که د افغانستان بانک در حفظ ثبات سطح عمومی قیمت ها و مهار نرخ تورم طی شش ماه گذشته موفق بوده و در تأمین ثبات اقتصادی نقش برجسته ای را ایفاء نموده است. این بانک توانسته است کنترول رشد پایه پولی را

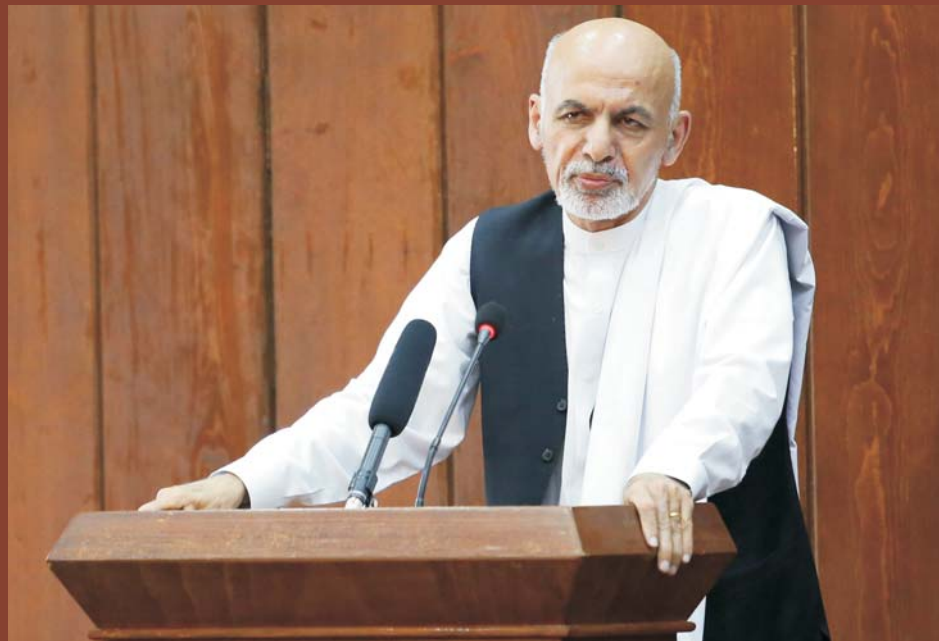
در سقف تعیین شده نگهداشته و هدف تعیین شده برای جمعآوری ذخایر اسعاری را با موفقیت تأمین کند. شورای عالی د افغانستان بانک منحيث عالی ترین مرجع تصمیم گیری و سیاست گذاری د افغانستان بانک در هر ربع سال تشکیل جلسه داده، عملکرد و دستاورد های د افغانستان بانک را در راستای تطبیق سیاست پولی و ارزی، ثبات و استحکام نظام مالی، نظام پرداخت و تنظیم و مدیریت ذخایر اسعاری مورد ارزیابی قرار داده و طرح های معقول و سازنده را برای بهبود هرچه بیشتر نظام مالی و بانکی طرح و به منصفه اجراء می گذارد. □

جلالتماب محترم محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان طی مراسم با شکوهی محترم خلیل صدیق را به حیث رئیس کل د افغانستان بانک معرفی نمود

فرصت توانست ارتباط تجارتي را بين آسيا، اروپا و ساير کشور های جهان بر قرار نماید. د افغانستان بانک به ابتکار آقای زابلی تهداب گذاری شد و با موفقیت فعالیت خود را به پیش برد. وقتی که امریکا در جنگ دوم جهانی درگیر شد، آقای زابلی یک مقدار پول هنگفت را که از فروش پست قره قل بدست آمده بود به امریکا انتقال داد که به زود ترین فرصت به یک ذخیره بزرگ طلا مبدل شد که امروز منحصیث پشتوانه پول افغانستان در بانک نیویارک گذاشته شده است.

جلالتماب محترم محمد اشرف غنی رئیس جمهوری افغانستان در ادامه صحبت هایش گفت که مرحله دوم بانکداری در افغانستان پس از اندک پیشرفت و توسعه متأسفانه با مشکلات کابل بانک بر خورد و با یک سلسله چالش ها دست و پنجه نرم نموده که خوشبختانه اینک در حال تصفیة قضیه جنجالی کابل بانک قرار داریم. به منظور حصول پول های کابل بانک، محاکم ثلاثه افغانستان چارچوب تصفیة را گذاشته اند و پول ملت در حال استرداد است.

جلالتماب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در قسمت دیگر این محفل ضمن قدردانی از کار کردها و تلاش های همه جانبه محترم خان افضل هده وال در مدت سرپرستی د افغانستان بانک، تاکید کرد که حکومت وحدت ملی افغانستان

بعداً جلالتماب رئیس جمهوری حین سخنرانی اش انتخاب محترم خلیل صدیق را در پست ریاست کل د افغانستان بانک مهم دانسته، ابراز داشت که د افغانستان بانک تحت رهبری و مدیریت مدبرانه محترم صدیق و تشریک مساعی سایر کارمندان د افغانستان بانک، نظام بانکی کشور را بسوی ترقی و تعالی سوق داده، زیرا بانکها ستون عمده و اساسی پیشرفت اقتصادی کشور است و بدون نظام بانکی فعال، با اعتبار و شفاف رشد اقتصادی یک کشور صورت گرفته نمی تواند.

جلالتماب رئیس جمهوری افغانستان از گذشته بانکداری در کشور یادآوری کرده و علاوه نمود که عبدالمجید زابلی بنیانگذار نظام بانکداری با طرح های معقول و برنامه ریزی دقیق در کوتاه ترین

محترم خلیل صدیق که به تاریخ ۱۷ سرطان ۱۳۹۴ هجری خورشیدی بحیث رئیس کل د افغانستان بانک رای اعتماد ولسی جرگه شورای ملی افغانستان را بدست آورده بود، روز دوشنبه ۲۲ سرطان ۱۳۹۴ طی مراسم با شکوهی در تالار کنفرانس های د افغانستان بانک توسط جلالتماب محترم محمد اشرف غنی رئیس جمهور، جمهوری اسلامی افغانستان معرفی شد.

در ابتدای این مراسم محترم خان افضل هده وال معاون اول د افغانستان بانک ضمن اینکه تشریف آوری جلالتماب محترم رئیس جمهوری اسلامی افغانستان را به د افغانستان بانک خیر مقدم گفت، از حمایت وی در چگونگی تطبیق وظایف بانک مرکزی ابراز سپاس نمود.

محترم صدیق همچنان عضو هیئت مدیره مؤسسه حرکت (روند تسهیل سرمایه گذاری افغانستان) از ۲۰۰۹ الی ۲۰۱۵، عضو هیئت اتاق تجارت و صنایع امریکا در افغانستان از ۲۰۱۳ الی ۲۰۱۵ و عضو هیئت مدیره انستیتوت بانکداری و مالی افغانستان (AIBF) از سال ۲۰۱۱ الی ۲۰۱۴ بوده و در سمت و سو دادن این نهاد ها نقش مؤثر ایفاء نموده است.

محترم صدیق در سمینار منطقوی در مورد سیاست های واردات، تهیه و عرضه برای کشورهای کمتر انکشاف یافته منطقه ESCAP که توسط UNCTAD / GATTITC، در کتمانندو نیپال دایر شده بود، سهم فعال داشته و کورس تحلیل مالی و پالیسی در انستیتوت صندوق بین المللی پول در واشنگتن دی سی را در سال ۱۹۷۹ تعقیب نمود.

محترم خلیل صدیق بانکدار مجرب و سابقه دار که بیشتر از ۳۰ سال تجربه کاری در بخش های مختلف بانکداری در خارج و داخل کشور دارد، با کسب رای تائید از ولسی جرگه، به تاریخ ۲۲ سرطان ۱۳۹۴ طی مراسم با شکوهی توسط جلالتماب محترم محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان به حیث رئیس کل د افغانستان بانک معرفی شد. □

مسوول کمیته پول و اعتبار د افغانستان بانک نیز بوده است. ایشان بین سالهای ۱۹۷۱ الی ۱۹۸۱ با مشاوران صندوق بین المللی پول نیز همکاری نزدیک داشت.

وی در سال ۱۹۸۲ بر اساس فرمان رئیس جمهور وقت به صفت معاون اول د افغانستان بانک مقرر گردید که به مدت چهار سال در این پست به کار خود ادامه داد و در این مدت منحصت نماینده فعال در جلسات IMF و بانک جهانی نیز اشتراک داشته و مدت سه سال (۱۹۸۶ - ۱۹۸۹) در پست مشاور رئیس کل د افغانستان بانک اجرای وظیفه نموده است. محترم صدیق در سال ۱۹۹۰ مطابق فرمان ریاست جمهوری وقت بحیث رئیس عمومی د افغانستان بانک تقرر حاصل نمود، اما بنابر وضعیت ناگوار امنیتی که در کشور رونما گردید، عازم امریکا شد که از سال ۲۰۰۱ الی ۲۰۰۶ در بانک سن ترست سیلور سپرینگ ایالت مری لند اجرای وظیفه نموده است. محترم صدیق بنابر تقاضای سهم داران بانک بین المللی افغانستان (AIB) در سال ۲۰۰۶ ریاست هیئت عامل آن بانک را بدوش گرفت که تا به ۲۰۱۵ رئیس هیئت عامل آن بود و همچنان برای مدت بیشتر از دو سال منحصت رئیس اتحادیه بانکداران افغانستان نیز ایفای وظیفه نموده است.

اطمینان میدهد که طبق قانون د افغانستان بانک حامی استقلالیت د افغانستان بانک است و هیچگاه اجازه نمی دهد که کسر مالی دولت از طریق د افغانستان بانک مرفوع شود.

بعداً محترم خلیل صدیق رئیس کل د افغانستان بانک از نقش به سزایی نظام بانکی کشور در صنعت، زراعت و سایر برنامه های زیربنایی یادآوری نموده و تعهد سپرد که نظام بانکی کشور را با شفافیت کامل، مدیریت مدبرانه، طرح برنامه های سودمند و معقول بطرف نافعیت سوق داده و تلاش خواهد نمود تا از بانکها منحصت منابع معتبر در رشد و توسعه اقتصادی کشور استفاده بهینه صورت گیرد.

قابل ذکر است که در این مراسم محترم اکلیل حکیمی وزیر مالیه جمهوری اسلامی افغانستان، محترم غلام نبی فراهی وزیر دولت در امور پارلمانی، شماری از رؤساء بانکهای تجارتي، کارمندان ارشد د افغانستان بانک و نمایندگان اطلاعات جمعی نیز اشتراک نموده بودند.

محترم صدیق در سال ۱۹۸۰ به حیث مدیر عمومی تجارت خارجی و در سال ۱۹۸۱ به حیث مدیر عمومی تحقیق و مطالعات د افغانستان بانک ایفای وظیفه نموده که در کنار دیگر وظایفش مدت پنج سال

د افغانستان بانک عالي شورا په خپله دویمه نوبتي غونډه کې د بانک کړنې وازولې

کابل، ۱۳۹۴ د چنگاښ ۸ - د افغانستان بانک عالي شورا د افغانستان بانک د تصميم نيولو او سياست جوړولو د غوره مرجع په توگه د ۱۳۹۴ مالي کال د دویمې نوبتي غونډې په پای کې چې د چنگاښ په ۷ او ۸ مه ورځو کې د افغانستان بانک د سرپرست او لومړي مرستيال په مشرۍ جوړه شوې وه، مطبوعاتي کنفرانس جوړ کړ.

د افغانستان بانک د عالي شورا سرپرست ښاغلي هلمه وال چې د عالي شورا د غړو په استازيتوب يې په دې خبري کنفرانس کې خبرې کولې، وويل چې د افغانستان بانک عالي شورا د ۱۳۹۴ مالي کال په دویمه نوبتي غونډه کې د روان مالي کال په تيرو شپږو میاشتو کې د پولې او اسعاري سياست تطبيق، د مالي نظام ټيکاو او ټينگښت، د ورکړې نظام او د اسعاري زېرمو تنظيم او مدیریت په برخو کې د

افغانستان بانک لاسته راوړنې بررسي او تر ارزونې لاندې ونيولې او د بانک لازمه پلانونه او پالیسيانې يې د قانوني اډانې په اساس تصويب کړې.

ښاغلي هلمه وال زیاته کړه چې د افغانستان بانک عالي شورا د افغانستان بانک د پولي سياست د شپږو میاشتو پلان منظور کړ چې د هغه په رڼا کې عامل پلاوی او د پولي سياست کمېټه اړ ده چې د مالي کال د راتلونکو شپږو میاشتو په اوږدو کې د هېواد د پولي سياست د عملياتي هدف په توگه د پولي زېرمې کچه دې له يوولس سلنې ټيټه وساتي او د ضمني هدف په توگه په گړدښت کې د پيسو وده بايد له ۱۱ سلنې څخه ټيټه او کنټرول شي. همدا رنگه د بهرنيو مرستو، سپنو او د دولت د پراختيايي بودجې د لگښتونو د تحقق په صورت کې لږ تر لږه ۱۵۰ ميلیونه امريکايي ډالره په

اسعاري زېرمو کې ورزيات کړي. بايد يادونه وشي چې د افغانستان بانک د تيرو شپږو میاشتو په اوږدو کې د بيو د عمومي کچې د ټيکاو په ساتلو او د پرسوب د نرخ په کنټرولولو کې بريالی عمل کړی او د اقتصادي ټيکاو په تأمينولو کې يې مهم رول لوبولی دی. دا بانک توانيدلی دی چې د پولي زېرمو د ودې کنټرول په ټاکل شوې کچه کې وساتي او د اسعاري زېرمو د راټولولو لپاره ټاکل شوی هدف په برياليتوب سره لاسته راوړي.

په دې خبري کنفرانس کې د افغانستان بانک د عالي شورا غړو ښاغلي ډاکټر شاه محمد محرابي، محمد ياسين عثمانی او ډاکټر محمد قاسم هاشمي هم گډون درلوده. □

د منقولو اموالو د رهنې حقونو د ثبت په سیستم کې د مالیاتو حبس د حقونو د ثبت په اړه د مشورتي غونډې جوړول

د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت ادارې په بانکي معاملو کې د منقولو اموالو د رهن د قانون پر بنسټ د مالیاتي حبس (Tax Lien) د حقونو د ثبت موضوع له مالیې وزارت سره شریکه کړې او د مالیاتي حبس د حقونو د ثبت زمینه یې (هغه اشخاصو او افرادو لپاره چې مالیې وزارت ته مالیات نه ورکوي) په الکترونيکي بڼه برابره کړې ده. د مالیو د راټولولو ادارې په ټول هېواد کې کولای شي هغه اشخاص او افراد چې مالیه نه ورکوي د مالیاتي حبس د حقونو په ثبتولو سره؛ د هغوي منقول اموال د قانون له حکمونو سره سم د مالیاتي حبس لاندې راولي. د انفرادي اشخاصو او سوداګریزو شرکتونو لخوا د مالیې د نه اداينې په اړه معلومات کولای شي له سوداګریزو بانکونو سره د پور ورکولو په معقوله تصمیم نیونه کې مرسته وکړي.

له هغه ځایه چې د مالیاتي حبس موضوع له سوداګریزو بانکونو سره هم اړیکه لري او دا معلومات د اړوندې مقرري په اساس له انلاین لارې خپرېږي، د عامه اعتباراتو د ثبت ادارې د دې الکترونيکي مودل د ښه تطبیق او د اړوندو ادارو د نظرونو د راټولولو په موخه د سوداګریزو بانکونو او د بهرنیو بانکونو د نمایندګیو له رئیسانو او مرستیالانو سره لومړنۍ مشورتي غونډه

د ۱۳۹۴ کال د چنگاښ په ۱۳ نېټه د افغانستان بانک په تالار کې جوړه کړه. غونډه د افغانستان بانک د سرپرست او لومړي مرستیال ښاغلي خان افضل هډه وال لخوا پیل شوه. ښاغلي هډه وال د دې لړۍ پیل بانکي نظام ته ګټور وباله او زیاته کړه چې د دې لړۍ عملي کول کولای شي د دولت د عوایدو په زیاتیدو کې مرسته وکړي. ورپسې د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت ادارې آمر ښاغلي نثار احمد یوسفزي د تخنیکي معلوماتو د وړاندې کولو او د سیمه ایزه هېوادونو د تجربو د شریکولو ترڅنګ په دې اړه څرګنده کړه چې دا لړۍ په بشپړه الکترونيکي بڼه پیل کېږي او هیڅ ډول فردي لاسوهنه به په کې شتون ونه لري چې د اقتصادي ګټو سربېره د رویتیا په لوړولو کې هم مرسته کوي. د سوداګریزو بانکونو رئیسانو په دې اړه ځانګړي نظرونه وړاندې کړل او د افغانستان د بانکونو د ټولنې رئیس

ښاغلي نثار احمد یوسفزي په دې برخه کې د سوداګریزو بانکونو د نظرونو وړاندې کول مهم وګڼل او د افغانستان د بانکونو له ټولنې یې وغوښتل خو خپل نظرونه د منقولو اموالو د رهن له قانون او مقرري سره سم څرګند کړي او په دې برخه کې منل شوي نړیوال معیارونه په پام کې ونیسي، ځکه چې د دې معیارونو پلي کول کولای شي له بانکي نظام، خلکو او د دولت سره هم مرسته وکړي. □

مروری بر روند سپرده گذاری مردم در نظام بانکی افغانستان (۱۳۸۶ الی ۱۳۹۳)

یما عفیف

مدیر نشرات آمریت عمومی اسناد و ارتباط

امریکایی) بود. این رقم نسبت به ماه حوت ۱۳۸۵ نشاندهنده ۵۸ درصد یا ۲۳ میلیارد افغانی افزایش می باشد. امانات افغانی طی این مدت ۲۱ درصد مجموع امانات نظام بانکی کشور را تشکیل می داد که به ۱۴ میلیارد افغانی (۲۶۹ میلیون دالر) می رسید. امانات یا سپرده های نظام بانکی طی سال ۱۳۸۷ هجری شمسی به ۱۱۷.۷ میلیارد افغانی (۲.۲۹ میلیارد دالر امریکایی) بالغ گردید که نسبت به سال گذشته ۸۴.۲ فیصد افزایش را نشان می دهد. امانات افغانی صرف ۴۲ فیصد مجموع امانات را تشکیل داده و

نظام بانکی هر کشور متشکل از بانکهای متعدد است که از طرق مختلف و شفاف جهت حصول منفعت فعالیت می نمایند. بانکها در حقیقت منعیست مؤسسات مالی وساطت کننده بین سپرده گذاران و سرمایه گذاران نقش ایفاء می نمایند و سپرده های مردم را که در حسابات جاری، پس انداز و میعادى نزد شان است، بدسترس سرمایه گذاران و متشبثین در مقابل فایده قرار می دهند. سرمایه گذاران و متشبثین پول متذکره را در بخش های تولیدی و تجاری سرمایه گذاری نموده که این روند از یک سو در رشد و توسعه تجارت و کسب و کار شان ممد واقع گردیده و از سوی دیگر در رشد اقتصادی کشور ها عاری از منفعت نیست.

امانات که بخش بزرگ بدهی های نظام بانکی کشور را تشکیل می دهد طی چندین سال گذشته بنابر اعتماد و باور مردم به نظام بانکی نوین که با معیارات بین المللی استوار است، در مجموع روند صعودی را پیموده و به طور روز افزون افزایش می یابد.

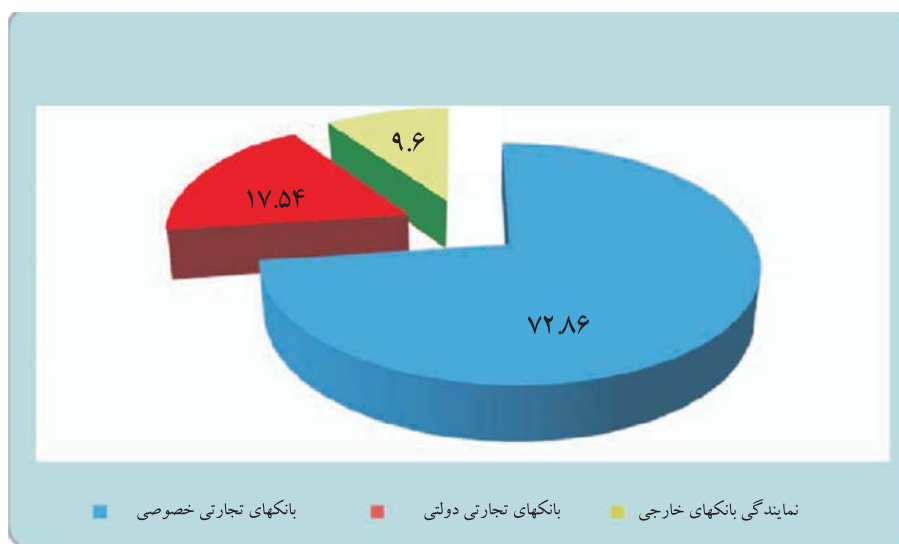
طی سال ۱۳۸۶ امانات نظام بانکی در حدود ۶۴ میلیارد افغانی (۱.۲۸ بلیون دالر

بالغ بر ۴۹.۰۳ میلیارد افغانی (۹۵۲ میلیون دالر امریکایی) می گردید.

امانات یا سپرده های نظام بانکی طی سال ۱۳۸۸ بطور چشمگیر افزایش نمود. در این سال امانات ۲۷.۳۳ درصد رشد را نشان میدهد که در پایان همین سال سپرده ها ۱۴۹.۸۷ میلیارد افغانی (۳.۱۹ میلیارد دالر امریکایی) گزارش داده شد که ۹۴.۵۳ درصد مجموع بدهی نظام بانکی را احتوا می کند.

مقدار یا میزان سپرده ها به افغانی ۴۸.۳۳ درصد در سال ۱۳۸۸ هجری شمسی ۳۰.۶۷ درصد مجموع امانات نظام بانکی بود که بالغ بر ۴۸.۶۲ میلیارد افغانی (۱.۰۴ میلیارد دالر) می گردید. امانات دالری طی مدت زمان تذکر داده شده ۶۰.۰۶ فیصد مجموع امانات را تشکیل می داد که بالغ بر ۹۵.۲۱ میلیارد افغانی (۲.۰۳ میلیارد دالر) می گردید. گراف ذیل سهم بانکهای خصوصی، دولتی و فرع بانکهای خارجی را از مجموع سپرده های نظام بانکی کشور نشان میدهد.

نظر به دوره قبلی ۱۱.۲۷ درصد افزایش را نشان میدهد، همچنان امانات دالری نظام بانکی بالغ بر ۱۱۵.۰۲ میلیارد افغانی (۲.۳۱ میلیارد دالر امریکایی) گردیده که ۶۳.۷۵ درصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی ۱۷.۷۹ درصد افزایش نموده است.

سهم بانکهای خصوصی در مجموع امانات نظام بانکی ۴۹.۴۸ فیصد و سهم فروع بانک های خارجی و دولتی بالترتیب ۳۱.۸۲ فیصد و ۱۸.۶۹ فیصد نشان داده شده است.

طی ماه قوس سال ۱۳۹۱ امانات نظام بانکی به ۱۹۲.۲۴ میلیارد افغانی (۳.۷۱ میلیارد دالر) رسید که ۹۲.۷۲ درصد مجموع بدهی نظام بانکی را تشکیل داده و در مقایسه به ۱۷۲.۷۵ میلیارد افغانی (۳.۵۱ میلیارد دالر) در دوره قبلی (قوس ۱۳۹۰) ۱۱.۲۸ درصد افزایش را نشان میدهد. امانات افغانی نظام بانکی طی این مدت بالغ بر ۵۶.۷۷ میلیارد افغانی (۱.۰۹ میلیارد دالر) گردیده که ۲۹ فیصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکیل می داد. امانات دالری نظام بانکی بالغ بر ۱۲۸.۶۶ میلیارد افغانی (۲.۴۸ میلیارد دالر) گردید که ۶۶.۹۲ فیصد مجموع امانات را تشکیل میدهد که بانکهای خصوصی بلندترین سهم ۵۷.۷۱ فیصد مجموع امانات نظام بانکی و سهم بانکهای دولتی و فروع بانکهای خارجی بالترتیب ۳۰.۸۰ فیصد و ۱۱.۴۹ درصد مجموع امانات را تشکیل میدهد.

امانات نظام بانکی در ماه ثور ۱۳۸۹ نیز سیر صعودی را بخود گرفت، در حالیکه در ماه حمل همین سال سیر نزولی داشت. در ماه میزان ۱۳۸۹ سپرده های نظام بانکی در ساحه مثبت قرار داشت که در ماه جدی ۰.۱۸ درصد کاهش نمود، ولی در ماه حوت رشد سپرده های بانکی ۱.۹۲ درصد بود.

میزان امانات نظام بانکی طی ماه حوت سال ۱۳۹۰ بالغ بر ۱۸۰.۴۲ میلیارد افغانی (۳.۶۲ میلیارد دالر امریکایی) می گردید که ۹۴.۱۱ درصد مجموع بدهی نظام بانکی را تشکیل میداد و در مقایسه ۱۵۶.۵۴ میلیارد افغانی (۳.۴۴ میلیارد دالر) دوره قبلی (حوت ۱۳۸۹) ۱۵.۲۶ درصد افزایش یافته است. امانات افغانی نظام بانکی بالغ بر ۶۰.۱۶ میلیارد افغانی (۱.۲۱ میلیارد دالر) گردیده بود که ۳۳.۳۴ درصد امانات نظام بانکی را تشکیل میداد که

جدول ذیل ترکیب امانات مجموعی در اخیر ماه قوس سال ۱۳۹۱ را نشان میدهد:

ترکیب امانات مجموعی در اخیر ماه قوس ۱۳۹۱ (ملیون افغانی)

طی سال ۱۳۹۲

مجموع امانات

نظام بانکی بالغ

بر ۲۰۷.۸۲

میلیارد افغانی

(۳.۶۳ میلیارد

دالر) شد که

۹۵.۵۹ فیصد مجموع بدهی نظام بانکی را تشکیل داده و در مقایسه ۱۹۲.۲۴ میلیارد

افغانی (۳.۷۱) میلیارد دالر دوره قبلی (قوس ۱۳۹۱) ۸.۱۰ فیصد افزایش را نشان میدهد.

امانات یا سپرده های افغانی نظام بانکی در این مدت بالغ بر ۶۶.۲۱ میلیارد افغانی (۱.۱۵

میلیارد دالر) گردیده که ۳۱.۸۵ فیصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکیل داده و نظر

به دوره قبلی (قوس ۱۳۹۱) ۱۶.۶۲ فیصد افزایش یافت. امانات دالری بالغ بر ۱۳۵.۴۵

میلیارد افغانی (۲.۳۷ میلیارد دالر) گردیده که ۶۵.۱۸ فیصد مجموع امانات نظام بانکی

را تشکیل می داد و نظر به دوره قبلی

(قوس ۱۳۹۱) ۵.۲۸ فیصد افزایش نموده

که بانکهای خصوصی بلندترین سهم یعنی

۶۲.۱۲ فیصد و مجموع امانات نظام بانکی

را داشته و فیصدی سهم بانکهای دولتی و

فروع بانکهای خارجی بالترتیب ۲۶.۹۲

فیصد و ۱۰.۹۷ فیصد مجموع امانات نظام

بانکی را تشکیل می دادند.

جدول ذیل ترکیب امانات مجموعی در اخیر ماه قوس سال ۱۳۹۲ را نشان میدهد:

ترکیب امانات مجموعی در اخیر ماه قوس ۱۳۹۲ (ملیون افغانی)

امانات نظام بانکی

از قرار ماه قوس

۱۳۹۳ بالغ بر

۲۱۸.۸۴

میلیارد

افغانی (۳.۷۷

میلیارد دالر می گردد که ۹۶.۵۷ فیصد مجموع بدهی های نظام بانکی را تشکیل داده و

در مقایسه ۲۰۷.۸۲ میلیارد افغانی (۳.۶۳ میلیارد دالر) در دوره قبلی (قوس ۱۳۹۲) ۵.۳۱

ترکیب امانات مجموعی در اخیر ماه قوس ۱۳۹۲ (ملیون افغانی)	
جاری	۱۵۳,۸۵۳
میعادی	۹۱,۴۴۶
پس انداز	۴۴,۵۲۳
مجموعه	۲۰۷,۸۲۲

فیصد افزایش نموده است. مجموع امانات

نظام بانکی در جریان سه ربع اول ۲۰۱۴

نوسانی بوده، اما امانات دالری در این مدت

شاهد کاهش بود. در جریان ربع اخیر ۲۰۱۴

مجموع امانات نظام بانکی دارای روند

صعودی بوده و ۱۳ فیصد افزایش نموده

است.

مجموع امانات نظام بانکی طی سال های

۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ دارای روند نوسانی بوده در

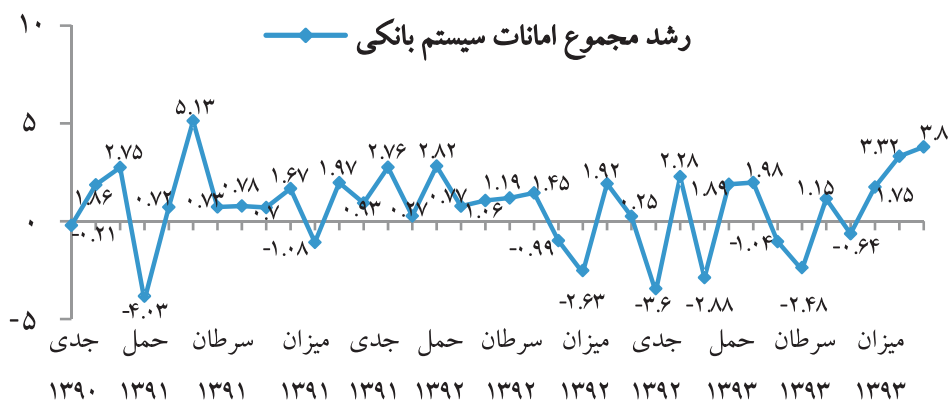
حالیکه در جریان ماه قوس ۱۳۹۳ به اندازه

۳.۸۰ فیصد افزایش را نشان میدهد.

گراف ذیل نشاندهنده روند رشد مجموع

امانات نظام بانکی از سال ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳

می باشد.

در نتیجه و بطور مجموعی می توان گفت

که سیر سپرده گذاری در بانکها روبه رشد

بوده که این روند در رشد و توسعه فعالیت

های اقتصادی کشور می تواند ممد واقع

گردد. □

منبع:

راپور های سالانه ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۳ د

افغانستان بانک

مروری بر وضعیت اقتصادی حوزه یورو

محبوب الله شریفی

مسئول خطرات آمریت عمومی عملیات بازار

اقتصاد حوزه یورو، انتظار می رود تا دو سال آینده هم منطقه یورو تورم کمتر از دو درصد را تجربه کند که علت آن کاهش قیمت نفت در ماه های اخیر و سیر نزولی در هزینه تولید بسیاری از کالاها می باشد.

نموده تا تورم را در سطح مورد نظر نگهدارد. در دهه اول بانک مرکزی اتحادیه اروپا موفق شد تا نرخ تورم را به سطح مطلوب نگهدارد، ولی امروز نرخ تورم فاصله زیادی با نرخ تورم هدف تعیین شده دارد. با در نظر داشت شرایط

اقتصاد حوزه یورو در حال حاضر فراز و نشیب را تجربه می نماید. از زمان ایجاد حوزه یورو، بانک مرکزی اتحادیه اروپا هدف تعیین شده برای نرخ تورم کشور های این حوزه را برابر با دو درصد مدنظر گرفته است. این اتحادیه تلاش

نام کشور	فیصدی نرخ بیکاری سالانه	فیصدی نرخ تورم (CPI) 2015	فیصدی تولید ناخالص داخلی سالانه (GDP)
یونان	25.8%	-2.149%	0.4%
پرتغال	13%	0.954%	1.5%
ایرلند	9.80%	-0.30%	4.1%
اسپانیا	22.70%	-0.2%	2.7%
جرمنی	6.4%	0.7%	1.0%
فرانسه	10.50%	0.3%	0.7%
ایتالیا	12.40%	0.1%	0.077%
بریتانیا	5.5%	0.1%	2.4%
حوزه یورو	11.10%	0.3%	1.0%

قرار جدول فوق نرخ بیکاری در ماه اپریل ۲۰۱۵ در حوزه یورو ۱۱.۱۰ فیصد بوده است که یونان در صدر جدول فیصدی بیکاری

یعنی ۲۵.۸ فیصد قرار دارد.

نرخ تورم در تمام اروپا بطور اوسط از سال ۱۹۹۱ تا اخیر سال ۲۰۱۴ میلادی برابر با ۲.۱۵ درصد بوده است، در جولای سال ۱۹۹۱ این نرخ به بالاترین سطح یعنی ۵ درصد رسیده و در جولای سال ۲۰۰۹ میلادی رشد منفی ۰.۷ درصدی را تجربه کرد. نرخ تورم در حوزه یورو منفی ۰.۲ درصد است که پائین تر از هدف تعیین شده بانک مرکزی اتحادیه اروپا میباشد. عوامل مؤثر در کاهش نرخ تورم را میتوان به روند قیمت ها در حوزه انرژی و مواد غذایی دانست. عامل دیگر اقدام بانک مرکزی اروپا جهت تزریق پول به این حوزه است که ماه مارچ صورت گرفت و کارشناسان به این باور هستند که این اقدام بانک مرکزی اتحادیه اروپا تأثیر منفی بر ارزش یورو تا پایان سال ۲۰۱۵ و اوایل سال ۲۰۱۶ خواهد گذاشت.

در ۲۷ کشور اتحادیه اروپا، نرخ بیکاری از ۹.۶ درصد در ماه قبل به ۹.۵ درصد در ماه فبروری کاهش یافت. این در حالیست که ۱۳ کشور عضو اتحادیه اروپا کاهش نرخ بیکاری نسبت به یک سال قبل را گزارش داده اند، در حالیکه ۱۲ کشور دیگر شاهد افزایش بیکاری بوده اند. در میان کشورهای حوزه پولی یورو بعد از یونان؛ ایتالیا و فرانسه بیشترین میزان بیکاری و جرمنی کمترین

میزان را داشته است.

جرمنی که به عنوان اقتصاد اول اتحادیه اروپا است، بیکاری در این کشور در ماه فبروری ۲۰۱۵ از ۶.۴ درصد در ماه قبل (جنوری) به ۶.۳ درصد کاهش یافت که در بیش از ۲۰ هزار نفر از تعداد افراد کارگر در این کاسته شده است. فرانسه قدرت دوم حوزه یورو است که نرخ بیکاری در این کشور از ۱۰.۶ فیصد به ۱۰.۵ فیصد در ماه اپریل ۲۰۱۵ کاهش یافته است و همچنان در ایتالیا سومین اقتصاد حوزه یورو نرخ بیکاری در ماه اپریل ۲۰۱۵ حدوداً به ۱۲.۴ درصد رسیده است. حدود ۱۵.۷ میلیون نفر در ماه فبروری در اروپا بیکار بودند که ۷۷ هزار نفر نسبت به ماه قبل کاهش داشته است.

احیای فعالیت های اقتصادی در حوزه یورو در ماه های اخیر، منجر به تحولات مثبت در بازار کار این منطقه شده است. بنا بر گزارش سازمان آمار اروپا (یورو استات)، نرخ بیکاری در منطقه پولی یورو در مجموع در سال جاری رو به کاهش بوده و از ۱۱.۴ درصد در ماه جنوری، به ۱۱.۱ درصد در ماه اپریل ۲۰۱۵ رسیده است. در ماه مارچ نیز ۴۹ هزار نفر از شمار متقاضیان کار کاسته شده است (آمار متقاضیان کار در ماه فبروری ۱۸ میلیون و ۲۰۴ هزار نفر بوده

است).

بر اساس تازه ترین پیش بینی کمیسیون اروپا، نرخ رشد اقتصادی منطقه یورو نسبت به پیش بینی قبلی در سال جاری اندکی بالاتر خواهد بود. پیش بینی کمیسیون اروپا در مورد رشد اقتصادی منطقه یورو در سال آینده (۲۰۱۶) با پیش بینی قبلی آن برای این سال فرق نکرده و در حد ۱.۹ درصد باقی مانده است.

در حالیکه اقتصاد جهانی در حال احیا، درآمدها را در سراسر این منطقه افزایش داد، اما افزایش هزینه های انرژی، قدرت خرید مردم را کاهش میدهد و همزمان دولت ها نیز هزینه ها را برای محدود کردن کسر بودجه کاهش می دهند و بانک مرکزی اروپا آماده افزایش هزینه های قرضه می شود.

ماریو دراگی رئیس بانک مرکزی اروپا در کمیسیون اقتصادی پارلمان اروپا اظهار داشته است که به رشد

»

اقتصادی قاره سبز خوش بین است و اعلام کرد بزودی بانک مرکزی اروپا کمک های مالی را به مؤسسات مالی بحران زده اجراء خواهد کرد.

به گفته وی شاخص های اقتصادی امیدوار کننده هستند و نشان دهنده بهتر شدن اوضاع اقتصادی در اروپا می باشند. او دلیل این رشد اقتصادی را حاصل طرح های خرید اوراق بورس بهادر و مقابله با کاهش تورم دانست.

وی اظهار داشت که برای یونان مبلغ ۱۰۴ میلیارد یورو قرضه داده است، این مبلغ نزدیک به ۶۵ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور بوده و بالاترین رقم کمکی در اروپا می باشد. وی علاوه نموده که نرخ تورم همچنان نزدیک به صفر باقی می ماند، چون قیمت نفت کاهش بی سابقه ای در بازارهای جهانی داشته است.

آمارها نشان می دهد که بر خلاف رشد اقتصادی پائین، اوضاع اقتصادی منطقه یورو به طور کلی بهبود یافته است که در سه ماه نخست سال ۲۰۱۵ میلادی به اندازه ۰.۴ درصد رشد نموده است.

نگرانی ها در حوزه یورو مربوط به کشورهایی یونان، ایتالیا و فرانسه است که بهبود اخیر اقتصاد اروپا، در آنها کمتر مشاهده شده و روند اصلاحات ساختاری نیز در آنها به کندی پیش می رود.

هر چند در ماه اپریل ۲۰۱۵ نسبت به ماه قبل، نرخ تورم در حوزه پولی یورو افزایش داشته و نشانه آغاز رشد اقتصادی در این منطقه است، اما آمارها نشان می دهد که نرخ تورم در حوزه پولی یورو در ماه اپریل سال ۲۰۱۵ در مقایسه با زمان مشابه در سال ۲۰۱۴ تغییری نداشته و صفر بوده است.

بانک مرکزی اروپا برای مبارزه مؤثر با روند نزولی نرخ تورم در حوزه پولی یورو و مقابله با خطر تورم منفی در منطقه از ماه مارچ سال جاری برنامه خریداری مجدد ماهانه اوراق قرضه دولتی خود را به مرحله اجراء درآورده است. هدف این نهاد رسیدن به تورم ۲ درصدی در منطقه است. بدین ترتیب آمار نرخ تورم نشان می دهد که خطر ابتلای منطقه به تورم منفی تا حدودی از بین رفته است.

با این حال بانک مرکزی اروپا پیش بینی می کند که میزان رشد اقتصادی حوزه پولی یورو تا پایان سال ۲۰۱۵ میلادی به ۱.۵ درصد و در سال ۲۰۱۶ به ۱.۹ درصد برسد.

اتحادیه اروپا تا سال ۲۰۲۰ پنج هدف عمده را جهت بهبود وضعیت اقتصادی حوزه یورو روی دست گرفته است که این اهداف عبارت اند از:

۱. **استخدام:** ۷۵٪ نفوس کشورهای اتحادیه اروپا بین سنین ۲۰ - ۶۴

ساله تا سال ۲۰۲۰ باید استخدام گردند.

۲. **توسعه و تحقیق/ نو آوری:** ۳٪ تولید ناخالص داخلی (عامه و خصوصی بطور مجموعی) باید در توسعه و تحقیق / نو آوری مصرف گردد.

۳. **تغییر اقلیم/ انرژی:** اخراج گازات مضره از ۲۰ تا ۳۰ فیصد در حد امکان پائین آورده شود که در مقایسه با سال ۱۹۹۰ پائینتر گردد و ۲۰ فیصد انرژی از منابع جدید و مؤثر گرفته شود.

۴. **تعلیم:** کاهش ترک نمودن دوره مکتب پائین تر از ۱۰٪ و حد اقل ۴۰٪ افراد بین سنین ۳۰ - ۳۴ سال به سطح عالی تحصیل نمایند.

۵. **فقر/ محرومیت اجتماع:** پائین آوردن حد اقل ۲۰ میلیون افرادی که در معرض خطر فقر و محرومیت اجتماعی قرار دارند.

گراف ذیل نرخ مبادله یورو در مقابل دالر را طی پنج سال (۲۰۰۹-۲۰۱۴) نشان می دهد که نرخ مبادله طی پنج سال شروع آن به ۱.۲۰۹۸ بوده که با بلندترین نرخ ۱.۵۱۳۴، پائینترین ۱.۱۹۲۳ و بطور اوسط ۱.۳۴۳۰ در مقابل دالر می باشد و در نرخ مبادله در ربع اول سال ۲۰۱۵ بطور اوسط ۱.۱۱۵۳ در مقابل دالر می باشد.

آنگلا مرکل، صدر اعظم جرمنی در واکنشی گفت: "اقدامات بعدی کاملاً مشخص اند. ابتدا طرح بلند مدت و سپس آمادگی برای گفتگو درباره مکانیزم کوتاه مدت که با اولویت ها مرتبط باشد."

طبق نظریه کارشناسان بهترین راه خرید اوراق قرضه و دارایی های مالی از کشورهای خارج از اتحادیه اروپا است. این سیاست باید روی ارزش یورو در بازار جهانی تأثیر بگذارد و به دنبال آن باعث افزایش ارزش دالر در برابر یورو شود. کاهش ارزش یورو و افزایش ارزش دالر در بازار جهانی باعث می شود تا از طریق افزایش قیمت اجناس وارداتی، نرخ تورم افزایش یابد و به دنبال آن تقاضای خارجی برای اجناس صادراتی افزایش پیدا می کند. □

منابع:

Bloomberg Software

1. <http://www.iqhtesadnews.com>
2. <http://www.persian.euronews.com>
3. <https://www.ecb.europa.eu>

میلادی بعد از بحران بدهی که در سال ۲۰۰۹ اتفاق افتید، این کشور از قرضه دهندگان بین المللی دو بسته کمک مالی به ارزش ۲۴۰ میلیارد یورو و ۱۷۲ میلیارد دالر قرضه دریافت کرد، از اینکه این کشور به مشکل سیالیت مواجه گردید در مقابل اعطای بازپرداخت قرضه به صندوق بین المللی پول (IMF) ورشکست شد و مشکلات مالی آنکشور با اتحادیه اروپا هنوز حل نگردیده است. بحران اقتصادی در یونان از ابتدای سال ۲۰۰۱ آغاز شد، درست زمانیکه یونان رسماً به واحد پولی مشترک اروپا، یورو پیوست، اما قبل بر آن، یونان با رشد اقتصادی خوبی روبرو بود و سرمایه گذاران خارجی پول های خود را در این کشور خرج می کردند. علی الرغم رای منفی مردم یونان در همه پرسی اخیر در پارلمان آن کشور، نخست وزیر یونان برای دستیابی به توافق با قرضه دهندگان بین المللی برخی از اصلاحات مورد نظر آنان را ممکن پذیرد. اصلاحاتی دردناکی که یونان ممکن است به دریافت کمک های مالی به آنها تن دهد.

کشور های عضو یورو به خصوص جرمنی که صنعتی ترین اقتصاد این منطقه است به جستجوی راه هستند تا از این بحران بتوانند عبور کنند. در سال گذشته بانک مرکزی اروپا برنامه هایی برای خرید مبالغ بالای دارایی های مالی پیشنهاد کرد تا از این طریق با بحران مالی منطقه یورو مقابله کند.

آخرین مهلت یونان برای ارائه پیشنهادهای جدید برای دستیابی به توافق بین المللی، صبح روز جمعه مورخ 10 جولای تعیین شده است. اتحادیه اروپا برای بررسی پیشنهادهای یونان روز یکشنبه مورخ 12 جولای جلسه اضطراری خواهد داشت. اما دیده شود که نتیجه نهایی این پیشنهاد های مطرح شده جهت ختم بحران مالی تا چه حد مؤثریت به همراه دارد. یونان که یکی از کشورهای حوزه یورو میباشد از کشورهای اروپائی، IMF، بانک های داخلی یونان و برخی دیگر از کشورها جمعاً ۳۲۴ میلیارد یورو بشمول مبلغ ۶.۱ (یک میلیارد و ششصد ملیون) یورو از صندوق بین المللی پول (IMF) مقروضیت دارد، چون یونان در سال های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲

مختصري در مورد جهانی شدن Globalization

بخش اول

منتقدانه جهانی شدن مرحله ی تازه ی امپریالیسم است که نظر به شرایط تغییر چهره داده است.

جهانی سازی (Globalizing)، پروژه و پروسه ی تحمیلی که از طریق نوآوری ها، فناوری ها و ایجاد سازمانها صورت می گیرد تا کشورها وابسته شوند و این وابستگی باعث می شود تا کشور های قدرت مند، حاکم بالای سرمایه و نیروی آنها گردد.

اقتصادی فراملی، حوزه های بزرگ فرهنگی و پیمان های سیاسی، کره زمین را زیر نفوذ قرار می دهد.

برخی از دانشمندان جهانی شدن را تبدیل دنیا به یک دهکده کوچک میدانند و برخی دیگر، جهانی شدن را برچیدن مرزها و مسافه ها بین ملت ها، فرهنگ ها و بازارها که از این طریق، همه به یک فرهنگ، یک بازار و یک خانواده جهانی نزدیک می شوند. از دید

بانگرش سطحی و ابتدایی می توان جهانی شدن (Globalization) را با جهانی سازی (Globalizing) یکسان دانست، اما زمانیکه به جهانی شدن ژرف تر می نگریم، جهانی شدن از جهانی سازی متمایز می شود.

جهانی شدن روندی است که در آن دامنه زندگی بشر گسترش جهانی پیدا می کند، در این روند نیروی اقتصادی، فرهنگی و سیاسی با تشکیل سازمان های

مشهود بوده، به گونه ی که آنها به فراجهانی باور داشتند و توحید بشر را می خواستند که خود گواه جهانی شدن است.

در مسیحیت هم پیش از آنکه ایزاک وات در سال ۱۷۱۹ سرود مذهبی خود را هرجای که خورشید هست مسیح حکومت خواهد کرد بیان بدارد، آرمان های جهانگرایی وجود داشته است.

همچنان مسلمانان از ظهور دین اسلام نیز تلاش به گسترش دین اسلام در سرتاسر جهان داشتند، پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) فرستاده خداوند (ج) برای بشر است که خود باور جهانی شدن را آشکار می سازد.

اندیشه جهانی شدن در سده ی هژدهم در آثار فلاسفه ها مانند A.R.J. Targot, Gottfried Herder, Marquis de Codorce نیز بیان شده است. در این دوره تاریخ بشر را یک ترکیب کلی در نظر گرفتند و گرایش به سوی یک نوع وحدت اجتماعی در دنیا را تشخیص دادند. مثلاً تارگوت پیش بینی کرده بود که سرانجام پیوند های تجارتي و سیاسی موجب به هم پیوستن همه بخش جهان خواهند شد.

از میانه ی سده ی نوزدهم میلادی به بعد، امکان جهانی شدن از تصور به حقیقت پیوست، طوریکه در حدود یک سده پس از دهه ۱۹۸۰ میلادی شاهد ظهور

بدین منظور جهانی شدن را نیاز تاریخی و جریان خودجوش می نامند که در طول تاریخ زندگی بشر، انقلاب های که صورت گرفته، بشر را به سوی جهانی شدن نزدیک ساخته که این انقلاب ها، دگرگونی های زراعتی، سیاسی، صنعتی، رسانه ی و ارتباطی بوده اند و نیاز تاریخی بوده که این ها شکل گرفتند و بشر را به سمت و سوی جهانی شدن کشانیده اند.

در دیدگاه دوم جهانی شدن را نوع پروژه ی برنامه ریزی شده می بینیم که غرب میخواهد مرزهای جهان را کنار کشیده و تک فرمان روایی خودش را داشته باشد.

پیشینه ی جهانی شدن:

اینکه جهانی شدن از کجا شروع شده و نخستین بار در کجا پیدایش و تعریف شده کاریست دشوار، اما بنابر داشته های خویش در سده های گذشته بیشترین در حرف و حدیث های پیامبران و در آثار و متون دینی می توان جهانی شدن را احساس کرد.

نخستین باور جهانی شدن بر می گردد به اندیشه و آیین زردشت و بودا، آنها در گفتار، پندار و کردار شان بیان نمودند که انسانها همه باهم تحت یک سقف زندگی نمایند و داشته های شانرا بین هم بگذارند که این بهترین شیوه زندگی است.

در یهودیت هم دغدغه های جهانی شدن

به خاطر شناسایی بیشتر جهانی شدن و جهانی سازی به گونه مقایسوی به چند نکته اساسی اشاره می شود.

- جهانی سازی مقوله غربی است که در اثر توسعه و اکتشافات و انقلاب های مُدرن جغرافیایی، سیاسی و اقتصادی به وجود آمده است، در حالیکه جهانی شدن روندی است که در اثر انفجار فناوری و ارتباطات جمعی جهان را به روستای کوچک تبدیل نموده و تمام مرزها را از بین برده است.

- جهانی سازی پروژه غربی است که تمام فرهنگ ها و هویت ها را از بین برده و تنها فرهنگ واحدی را به رسمیت می شناسد که خودش آنرا می خواهد، در حالیکه جهانی شدن تمام هویت ها و فرهنگ ها را می شناسد و به تکرر آنها باور دارد.

- جهانی شدن برنامه ی جاه طلبانه ای نیست. بلکه تمایل به داد و ستد و گفتگو و ارتقای امور خصوصی در سطح جهانی است، اما جهانی سازی اراده ای برای نفوذ به دیگری و سلب ویژگی های آن است.

نبود تعریف مشخص از جهانی شدن دو مفهوم عمده را در ذهن تداعی می کند، نخست اینکه جهانی شدن نیاز تاریخی و جریان خودجوش است، دوم اینکه جهانی شدن مرحله برنامه ریزی شده و تحمیلی می باشد.

نخستین تکنالوژي پيوست گر جهاني، تحکیم بازارهای جهانی و فراملي و پيدایش برخی عناصر سرمایه گذاری جهانی در سازمان های خاص هستیم. این جهانی شدن به هیچ وجه از نظر وسعت با نمایان شدن فوق قلمروگرایی که از میانه ی قرن بیستم به صورت سریع ظهور کرد، قابل مقایسه نیست. روی هم رفته طی این سالها یعنی از سال ۱۸۵۰ تا سال ۱۹۵۰ میلادی برای جهانی شدن اقدامات مقدماتی وسیعی در بخشهای ذیل انجام شد:

۱- ارتباطات ۲- بازارها ۳- پول و امور مالی ۴- سازمان ها

۱. ارتباطات: کیبل های تلگراف و تلیفون به منظور نزدیک ساختن اقیانوس ها از سال ۱۹۵۶ به بعد روی کار آمدند و نخستین تماس میان اسکاتلند و نیوفاندلند در همین سال از طریق این کیبل های فرا اقیانوسی برقرار شد و همچنان امروز شبکه اجتماعی در حقیقت انقلاب ارتباطات است.

۲. بازارها: امروز سوپر مارکیت ها و فروشگاه های بزرگ، انواع و اقسام کالاهای خارجی را عرضه میکنند. هرگاه شما به فروشگاه نزدیک خانه تان سربزنید، می بینید که اطراف تان را کالای مختلف، از کشور های مختلف فرا گرفته و این خود نشان دهنده جهان شدن است. مثلاً:

تولیدات کمپنی اپل (Apple) تقریباً در تمام کشورهای جهان عرضه میشود و یا محصولات شرکت کوکاکولا نیز سراسر جهان را فرا گرفته است.

۳. پول: تا نیمه ی سده بیستم پول کاملاً وابسته به قلمرو بود. استندرد طلای مبتنی بر دالر امریکا را موافقت نامه های برتن وودز در سال ۱۹۴۴ بوجود آورد. همچنان پول جهانی (دالر) نیز کره زمین را جهانی ساخته است.

۴. سازمانها: گسترش سازمان های جهانی از دهه ۱۹۶۰ میلادی به بعد بی سابقه بوده است.

جهانی شدن در تمام ابعاد مختلف زندگی قابل تامل است، اما بیشتر موضوع اقتصاد، فرهنگ و سیاست عناصر اصلی تشکیل دهنده جهانی شدن را در زندگی بشر می سازد.

جهانی شدن از دیدگاه اقتصاد:

ادغام بازارهای جهانی در زمینه های تجارت، سرمایه گذاری مستقیم، جابجایی و انتقال سرمایه، نیروی کار و فرهنگ در چارچوب نظام سرمایه داری بازار آزاد را جهانی شدن می نامند.

گروهی دیگر از جهانی شدن اقتصاد به عنوان پیروزی نظام سرمایه داری در جهان نام میبرند. گروهی هم از آن به عنوان وجود رقابت بی قید و شرط در سطح جهان به گونه ای که کشورهای

غنی را ثروتمند تر و کشورهای فقیر را فقیرتر میکند، یاد کرده اند. عده ای هم از آن به عنوان عصر تحول عمیق نظام سرمایه داری برای همه انسان ها در سطح جهان نام برده اند.

برخی دیگر، تغییرات اساسی در نظم دهی نظام سرمایه داری جهانی در عرصه های تولید، توزیع، تجارت، مالیه و تکنالوژی را که میتوان آنها را در قالب گذار از نظام سرمایه داری سازمان یافته به نظام سرمایه داری غیر سازماندهی شده در مقیاس جهانی خلاصه کرد، جهانی شدن اقتصاد میدانند.

عده ای دیگر، هم پیوستگی روز افزون اقتصادها را با خاطریکه اقتصادهای ملی بصورت جداگانه و با اتخاذ سیاست های انزوا گرایانه قادر به فعالیت نیستند، جهانی شدن اقتصاد قلمداد میکنند.

اما، در سایه تحولات تکنالوژی در زمینه ارتباطات، اطلاعات و حمل و نقل، امروز بیش از هر زمان دیگر زمینه گسترش تجارت و سازماندهی تولید در مقیاس جهانی توسط شرکت های فراملیتی فراهم شده و سیاست دولت ها در آزاد سازی تجارت بین المللی و آزاد سازی جریان سرمایه در سطح جهانی، بهره گیری از فرصت های جدید را تسهیل کرده است. امروز ما شاهد نقش روزافزون شرکت های بین المللی در تولید و تجارت جهانی هستیم. این شرکت ها از طریق ادغام و اکتساب و

سرمایه گذاری در پروژه های جدید، سهم بزرگی در توزیع و توزیع مجدد جغرافیائی فعالیت های صنعت و معدنی دارند. سازمان های مالی بین المللی مانند بانک جهانی، صندوق بین المللی پول و سازمان تجارت جهانی در واقع در شکل دادن جهانی شدن و توزیع منافع آن نقش مهم دارند. یکی از پیامدهای جهانی شدن این است که در این فضای جدید بین المللی از نقش دولت های ملی در عرصه های سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی به تدریج کاسته می شود و تحولات جهانی، نقش بارزتری در تعیین سرنوشت ملل می یابند.

پیامدهای جهانی شدن اقتصاد:

تحت مفهوم جهانی شدن اقتصادی معمولاً با مفاهیمی از قبیل، شرکت های چندملیتی، سرمایه گذاری مستقیم خارجی، تجارت مجازی، تجارت الکترونیکی، بانکداری الکترونیکی و غیره رو به رو می شویم.

سرمایه گذاری های مستقیم خارجی، البته آنچه در بین شبکه های اقتصادی جهانی جریان می یابد به کالاها و خدمات گوناگون محدود نمی شوند، بلکه شرکت ها و فابریکه ها نیز از کشوری به کشور دیگر منتقل می شود که این نوع از سرمایه گذاری را سرمایه گذاری های مستقیم خارجی می نامند.

این نوع از سرمایه گذاری در کشورهای در حال توسعه و یا جهان سوم رونق

بیشتری دارد، چون در این کشورها به علت وجود نیروی کار ارزان، وفور مواد خام، معافیت های مالیاتی و ضوابط و مقررات اندک سرمایه گذاری، منفعت بیشتری برای مالکان سرمایه به بار می آورد.

شرکت های چند ملیتی، به شرکت هایی می گویند که شعبات و شاخه های شان در کشورهای مختلف موجود بوده و قیمت اجناس در تمام کشورهای مربوط به تعیین مبلغ معین و یکسان می باشد. چنانچه شما جنسی را از جرمنی خریداری نموده باشید، می توانید به راحتی آن را در شعبه ای از همان کمپنی در انگلستان تعویض نموده یا واپس دهید. مانند کمپنی های (M 8 S)، شارپ، سونی و....

یکی دیگر از اثرات مطلوب جهانی شدن، افزایش میزان مسافرت به کشورهای دیگر به خاطر جستجوی کار مطلوب می باشد. پس برای نیروی کار بازار جهانی شکل می گیرد. مثلاً در حال حاضر افراد هر روز صبح از فرانسه جهت کار به شهر لندن با کشتی مسافرت می کنند و شب دوباره به فرانسه برمی گردند. آنان در حالی که تحت قیودات مالیاتی کشور انگلیس کار می کنند، در فرانسه زندگی می کنند.

کمپنی ها و مولدینی که می خواهند تولیدات جهانی داشته باشند، قبل از تولید دست به تحقیق و جستجو می زنند

که چه چیزی را باید تولید کنند تا مطابق نیازهای جهانی باشد. یعنی مطابق فرهنگ، سلیقه، رجحان و تقاضای مصرفی مستهلکین جهانی باشد و چنانچه مخالف خصوصیات فوق باشند به آنها تولیدات جهانی گفته نمی شود. □

منابع و ماخذ

۱. لستر، تارو، جهانی شدن، برگرداننده: مهندس کیاوند عزیز، نشر فرا، پاییز ۱۳۸۳.
۲. فام، دکتر توحید، پایان تاریخ در عصر جهانی شدن اقتصاد، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، شماره ۶۱، پاییز ۱۳۸۲.
۳. گیدنز، آنتونی، جهان لگام گسیخته چگونه جهانی شدن زنده گی ها یمان را شکل تازه می بخشد؟، برگردان: احمد تدین.
۴. صادقی بروجنی، خسرو، جهانی شدن، جهانی سازی و فرهنگ.

ادامه دارد...

حسب الله بهنورد
کارمند نظارت امور مالی

د افغانستان د بانکداری قانون

د ورشکستګۍ د فیصلې ابلاغول ...

شپږ او یایمه ماده: ...

۳- د ورکړې اجراء کول یا لېږدول د هغو د سر رسید له نېټې د مخه او یا د پور په مقابل کې د تر رهن لاندې مال لېږدول د سر رسید له نېټې د مخه.

۴- د قرار داد د عقد له امله د قرارداد اړخونو ته د بانک د مسئولیتونو اجراء کول درانه او د زیات لګښت لرونکي وي.

۵- د بانک یا د یوه یا څو نورو اشخاصو تر منځ د ترتیب سرته رسول او د دې قانون په دوه اتیایمه ماده کې له درج شوي مالي قرارداد پرته چې د بانک او مقابلو خواوو ترمنځ د حقوقو او مسئولیتونو د متعادل کولو اجازه په داسې حال کې چې د ورشکستګۍ له فیصلې د مخه مجاز ګڼل شوې نه وي، ورکړې وي.

د ورکړو او بها لرونکو سندونو د تسوېي په سیستم کې د تسوېي قطعیت اووه او یایمه ماده:

(۱) د دې قانون د پنځه پنځوسمې مادې په (۴) فقره، د دري شپېتمې مادې د (۲) فقرې په (۱) جزء، او د شپږ او یایمې مادې په (۲) فقره او د (۷) فقرې په (۲) و (۳) جزء کې له درج شوو حکمونو

سره سره لاندې مراتب هم د تطبیق وړ دي:

۱- د نه فسخې وړ فرمایشونه او د پیسو او بهالرونکو سندونو لېږدونه چې د بانک په واسطه د ورکړې د تسوېي په سیستم کې او یا د افغانستان بانک لخوا صادر شوي بهالرونکي سندونه په رسمیت پېژندل شوي وي، که څه هم چې کمپسین د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل فیصله صادر کړې وي، پر ثالثو اړخونو باندې د اجراء او تطبیق وړ دي.

۲- په هغه صورت کې چې بانک په هماغې ورځ چې د هغې پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل فیصله نافذ شوې ده، د پیسو او بها لرونکو سندونو د نه فسخ وړ فرمایشونه، د ورکړې یا بها لرونکو سندونو د تسوېي په سیستم کې شامل کړي، د لېږدونې فرمایشونه نسبت ثالثو اړخونو ته د اجراء او تطبیق وړ دي، خو دا چې د تصفیې مدیر ثابته کړي چې د سیستم مجری، مخکې تر دې چې د لېږدونې د نه فسخې وړ له فرمایشونو سره موافقه وکړي، د ورشکستګۍ له تصمیم څخه خبر وو.

(۲) د لېږدونې فرمایش چې د پیسو یا

بها لرونکو سندونو د ورکړې د تسوېي په سیستم کې شاملیږي، په هم هغې موقع کې د هغه سیستم د لایحو مطابق د نه فسخ وړ دی.

(۳) هغه قرار دادونه او معاملي چې د یوه بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو له پیل او د کمپسین په واسطه د هغو له نافذېدو د مخه عقد شوي دي، د تطبیق او اجراء وړ دي او هیڅ مورد د ورکړي یا د بها لرونکو سندونو د تصفیې د سیستم په واسطه چې د د افغانستان بانک هغه په رسمیت پېژندلي دي، د تخلص د قرار داد د فسخ سبب کیدای نشي، تخلص په دې ماده کې عبارت دي له د لېږدونې له فرمایشونو څخه د رامنځته شوو څوگونو (متعددو) مطالباتو له تبدیلولو چې د تسوېي په یوه سیستم کې د یوه یا څو ګډون کوونکو په ذریعه په دغسې یوه سیستم کې یوه یا له یوه څخه نورو زیاتو ګډون کوونکو ته ورکول یا تر لاسه کيږي. □

د افغانستان بانک

ګرانو هېوادوالو!

راځئ چې ټول د ګران هېواد د ملي ارزښتونو په وړاندې خپل
مسوولیت ترسره او په خپلو ورځنیو راکړو ورکړو کې له افغانۍ
څخه کار واخلو!

اروپايي مرکزي بانک د یونان سره اضطراري قرضو ته ادامه ورکوي د اروپايي مرکزي بانک شورا پریکړه کړې چې د یونان سره به خپلو اضطراري قرضو ته ادامه ورکړي. دغه مرستې به په خپل اوسني شکل کې دوام پیدا کړي خو دا هم ښایي د یونان په درد دوا نه شي.

د یونان له پاره د مرستې د پروگرام د مودې د ختمیدو لږ د مخه دغه پور وړې هېواد د دولتي افلاس پر لور روان دی. په داسې حال کې چې د یورو د ډلې هېوادونو د یونان سره د مرستې پروگرام تمدید نه کړ، د اروپا مرکزي بانک د یکشنبې په ورځ پریکړه وکړه چې د یونان سره به د اضطراري قرضو پروگرام ته ادامه ورکړي.

د یونان سره د پور لانجې هغه وخت درامتيک شکل خپل کړ چې په بروکسل کې د یورو د حوزې د مالیې وزیرانو په خپله بیړنۍ غونډه کې د

یونان سره د مرستې د پروگرام د غځولو څخه ډډه وکړه. د تازه قرضې پرته یونان نه شي کولای د پیسو نړیوالو صندوق ته د ۱،۵ ملیارد یورو پور بیرته ورکړي او په دې توګه دغه هېواد د ډیوالي کیدو د خطر سره مخ کیږي.

ویل کیږي چې یونان دومره مقدار پیسې نه لري او که ورته په اضطراري توګه قرضې ور نه کول شي نو ښایي د قرضې د دغه قسط په ادا کولو کې پاته راشي. که یونان پر وخت دغه قسط ادا نه کړي نو به په نړۍ والو بازارونو او په همدې راز د نړۍ وال وجهي صندوق له خوا د یو داسې دوپه شوي یا ډیوالي شوي هېواد په سترګه وکتل شي چې نور خپلې قرضې نه شي ادا کولای. په داسې یو صورت کې به یونان د یورو پولې واحد د ساحې د غړیتوب څخه هم وایستل شي.

منبع دویچه وله

چین د ونډو بازارونو بیو کې د لاسوهنې پلټنه کوي

د چین دولتي رسنۍ وایي حکومت به د ونډو بازارونو کې د لاسوهنې شکونو پلټونه کوي، چې په تېرو څو اوونیو کې یې یې په ډراماتيک ډول لوېدلې دي.

د بازارونو تنظیمونکې ادارې ویلي د دې پلټنه به کوي چې که چا مالي تولیدات په ناسم ډول پلورلي که څنګه؟

د جون له نیمې د شاهنگای ونډو بازار شاخص ۳۰ سلنه پرځېدلی چې د سړکال ټولې ګټې وټې یې ورسره لاهو کړې دي.

دغې ادارې ویلي هر ډول جنایي پېښه یا عمل به پولیسو ته سپارل کیږي.

د چین امنیتي چارو تنظیموونکي کمیسیون ویلي پلټنه به یې د ونډو بازار او د راتلونکې راکړې ورکړې نا عادي بازاری خوځښتونو پر راپورونو ولاړه وي.

»

د شانگهای راکړې ورکړې بازار یو له هغو دی چې د نړۍ تر ټولو ښه فعالیت لري، او په تېرو ۱۲ میاشتو کې یې خپل ارزښت له دوه برابره زیات کړی دی. خو په بېجینګ کې د بي بي سي خبريال مارتن پېشنس وايي د تېرې مودې تاوانونو د ونډو تېرېلونونو ډالرو ارزښت له منځه وړی دی.

ځینو راپورونو کې پر بهرنیو پانګوالو تور لګېدلی چې د چین ونډو بازارونو کې په ناسم پلور بیې راپرځوي، په دې معنا چې په لوېدونکو ونډو شرطونه تېري.

خو څېړونکي وايي دغه لوېدا د بیو ټاکلو پېرسوب پر سر د اندېښنو له امله شوې، او دا د دې بازار سمون دی چې تېر کال ۱۵۰٪ سلنه ختلی و.

د دولتي ګلوبل ټایمز خپرونې سرمقالې دا خبره رد کړې، چې بهرني پانګوالو دې په ونډو کې لاسوهنه کړې وي،

چې چینایي بازارونو ته محدود لاسرسی لري.

د شانگهای ونډو بازار کې د بیو دې چټکې لوېدا تېره اوونۍ د تګلارې تدبیرونو ته هم لار هواره کړې، چې د پور اخیستلو بیې ورسره کمې کړې او هم یې د پور ورکړې چاره اسانه کړې ده.

خو دغه تدبیرونه د ونډو پلور پر درولو نه دي توانېدلي، چې اوس د اومې وسپنې او پولادو په څېر د توکو بازارونو ته هم په ورغځېدو دی.

منبع: بی بی سی

نړېوال بانک به نیپال سره پنځه سوه ملیونه ډالره مرسته وکړي

نړېوال بانک ژمنه کړې چې په نیپال کې له دوو سختو زلزلو وروسته بیارغاونې لپاره به پنځه سوه ملیونه ډالره مرسته وکړي. د اپریل او مې میاشتو زلزلو کې شاوخوا ۹ زره کسان وژل شوي وو.

نړېوال بانک چې مرکز یې په واشنگټن کې دی، وايي: دوه سوه ملیونه ډالره به د نیپال په لیرې پرتو سیمو کې د کورنو د بیارغاونې او سل ملیونه ډالره به په مستقیم ډول د نیپال حکومت ته ورکړي.

بانک وايي، له سلو څخه تر دوه سوه ملیونه ډالره به په نیپال کې له موجودو پروژو څخه راوګرځوي او د ابادۍ له پیسو سره به یې یوځای کړي.

نیپال له نړېوالو مرستندویانو غوښتي چې په روانه اوونۍ کې د دې هېواد د بیارغاونې په اړه جوړېدونکې کنفرانس کې ګډون وکړي.

د نیپال حکومت اټکل کړی چې د هېواد له دغې ناوړه طبیعي حادثې وروسته د بیارغاونې لپاره شاوخوا شپږ نیم ملیاردو ډالرو ته اړتیا لري. □

سرچینه: آزادۍ راډیو

متصدی صفحه راضیه کشتگر
مسئول برکزاری کنفرانس های

چگونگی نیل به خود کفایی

عبدالفرید دلاوری
لیسانس اقتصاد

تولیدات داخلی فقط گفتن و انتقاد کردن از مسئولین، تولید کنندگان و متشبثین کفایت نمی کند، بلکه مردم باید عملاً با تقاضای بالقوه خود برای تولیدات داخلی قدم برداشته تا عرضه کنندگان هم بالمقابل جواب این تقاضا را با عرضه خود بدهند (بدون تقاضای بالقوه عرضه وجود نخواهد داشت). حق رای به مردم این توانایی را داده که به آن کاندیدای رأی دهند که برنامه های عملی و عزم قاطع برای خود کفایی دارند. با پیشنهادات، انتقادات و گردهمایی هایشان به مسئولین بفهمانند که آنها میخواهند کشورشان به پای خود ایستاده شود و...

متشبثین سکتور خصوصی کشور در هر جای که اند باید سرمایه خود را به داخل کشور انتقال داده و در پروژه های سرمایه گذاری کنند که در راستای خود کفایی افغانستان مؤثر واقع شود، این امر از یک طرف فرصت کاری ایجاد کرده و از سوی دیگر احتیاجات داخلی مرفوع

بیرند، برای مردم خدمات و محصولات ارائه کنند، عایدی کسب کرده و از عاید خود مبلغی را بعنوان مالیه به دولت تادیه کنند تا دولت بوسیله آن امور مملکت را اداره کرده و زمینه های بهتر کاری و تجاری را برای متشبثین مساعد سازد. اینجا است که با کمی مکس میتوان به اهمیت و جایگاه افراد خلاق و مبتکر در روند انکشاف اقتصادی پی برد.

خود کفایی آرزوی هر افغان بوده و برای آنها به یک رویای دست نیافتنی تبدیل شده است. ولی باید یقین داشت که هیچ چیز دور از دسترس و غیر ممکن نبوده و خود کفایی افغانستان هم از همین موارد میباشد. اما باید همه ما (دولت، مردم و متشبثین) در خواست و آرزو خود صادق باشیم، صادقانه، متعهدانه و مسئولانه این موضوع را اظهار کنیم. مردم بگویند که ما میخواهیم خود کفا شویم، دولت بگوید ما برای آن برنامه داریم و برای رسیدن به آن سخت تلاش میکنیم و متشبثین بگویند ما آنرا برای افغانستان به ارمان خواهیم آورد. بدین معنا که هر کس باید در قول صادق بوده، متعهدانه و مسئولانه برای رسیدن به هدف و آرزوی خود کار کرده و وظیفه خود را شناخته و بوجه احسن آنرا انجام دهند.

شهروندان با استفاده از تولیدات داخلی میتوانند گام بس بلندی را در راستای خود کفایی بردارند. برای حمایت از

تجارب کشورهای مختلف نشان میدهد که تولید کنندگان سکتور خصوصی با خلاقیت و ابتکار عمل، محصولات را تولید و انکشاف داده و توانسته اند با اعتماد، تلاش و پشتکار مشکلات مردم را حل و زندگی را برای مردم لذت بخش سازند. آنها با خلاقیت و کارآفرینی، زندگی خود و مردم خود را تغییر داده و کمک بزرگی را برای خود کفایی کشورهای شان انجام داده اند.

با شنیدن واژه خود کفایی بعضی اینطور فکر میکنند، یک کشور زمانی خود کفا گفته میشود که تمام نیازمندیهای خود را خود مرفوع سازد، ولی این برداشت به چند قرن قبل برمیگردد زمانی که تجارت و داد و ستد اقتصادی رشد نکرده بود. در جهان امروزی هیچ کشور با چنین ویژه گی وجود ندارد و احتمالاً در آینده نیز وجود نخواهد داشت. این روزها خود کفایی را به زبان ساده میتوان اینطور تعریف کرد:

خود کفایی یعنی اینکه یک کشور حداقل قادر باشد ضروریات اولیه و حیاتی شهروندان خود را تهیه نماید و یا اینکه عواید دولت مصارف آنرا تکافو کرده بتواند. این در صورتی امکان پذیر است که فعالیت های اقتصادی در داخل کشور بصورت گسترده وجود داشته باشد. منظور اینکه متشبثین و تجار با خاطر آسوده کار و فعالیت خود را پیش

کار ارزان و فراوان، سرمایه وافر، مواد خام، تکنالوژی و مدیریت قابل توريد از خارج) نکات قوت مهمی برای کشور محسوب میشود به شرطی که دولت سریعاً استراتژی های عملی و زود بازده دقیقی را برای سوق دادن اقتصاد بطرف خود کفایی طرح کرده و سکتور خصوصی را در مرکزیت این استراتژیها قرار دهد و در این راستا به نکات ذیل توجه کند.

- سرمایه به بستر مناسب ضرورت دارد و به آهوی میماند که از تکان خوردن علف ها بوسیله باد میترسد، یعنی سرمایه در پهلوی سایر موارد به امنیت ضرورت دارد و هر قدر مصونیت آن بیشتر تأمین شود بازدهی بیشتری خواهد داشت. وضعیت فعلی کشور (بخصوص روستاها) برای سرمایه گذاری اصلاً مناسب پنداشته نمی

دندان هم باز کرده نمی توانند. افغانستان طی سالهای گذشته با وجود یک سلسله دستاورد ها، آنچنانی که توقع می رفت به خود کفایی نایل نشده است، زیرا افراد کمی صادقانه، متعهدانه و مسئولانه وظایف خود را در قبال خود کفایی انجام داده و سیاست های معقولی را طرح و روی دست گرفته اند. نتیجه این شد که ۷۰ فیصد بودجه ۸.۱ میلیارد دالری سال ^(۱) ۱۳۹۴ افغانستان از منابع خارجی تمویل شود و کسر بیلانس تجارت افغانستان به بیش از ۹۴ فیصد برسد که هر گاه مقدار واردات بصورت قاچاق را هم محاسبه کنیم این رقم به بیشتر از این خواهد بود. این بدین معنا است که باید شهروندان افغان (دولت، مردم و متشبثین) بیدار شوند و به خود بیایند. موجودیت ظرفیت های فراوان (موقعیت استراتژیک و خاص، نیروی

و صادرات را افزایش می دهد. نهایت تلاش به خرج داده شود تا با استفاده از ظرفیت های موجود داخلی و تکنالوژی روز، بهترین تولیدات و خدمات به بهترین و زیباترین شکل برای مردم تهیه و عرضه گردد. با استراتژی های خوب بازاریابی و ارائه خدمات خوب برندهای افغانی انکشاف داده شده به مردم معرفی شوند تا بدین وسیله اعتماد مردم بدست آمده و کشور سریعاً در مسیر خود کفایی و صادراتی شدن قرار گیرد.

در این میان دولت نقش پررنگتر و برآورنده تری دارد، زیرا دولت است که نقشه را طرح کرده آنرا در دست دارد که مردم و متشبثین را بطرف منزل مقصود (خود کفایی) سوق داده میتواند. تمرکز بیشتر این مقاله نیز بیشتر روی دولت میباشد. زیرا گره ای را که دولت با دست باز میکند، دیگران با

(1) www.bbc.com/persian

شود. جان و مال متشبثين و کارآفرين در امن نيست و تحرک سرمايه در داخل کشور با مشکلات زياد مواجهه مياشد. بناً دولت بايد هر چي سريعتر مسئله صلح با مخالفين را حل کرده و برای تأمين امنيت سرتاسري به هر نحوي ممکن بکوشد. زيرا متشبثين به هر اندازه که وطن دوست باشند باز هم خطر از دست دادن سرمايه خود را نمي پذيرند.

• فساد در افغانستان ريشه يابی شود و بجای مبارزه با معلول بايد با علل مبارزه صورت گيرد. در پهلوي تمام علل در بخش اقتصادي ميتوان به بروکراسي و پروسه های طويل اداري، شرايط سخت اخذ جواز در ادارات دولتي مخصوصاً برای تشبثات جديد و بي پيشنه باعث کاهش علاقمندي سرمايه گذاران به سرمايه گذاري شده است. زمانیکه متشبثين اين مشکلات را فرا راه خود می بينند يا از سرمايه گذاري در کشور دست کشيده و يا هم بصورت غير قانوني کارهای خود را پيش ميرند که اين باعث گرم شدن هر چه بيشتر کوره فساد ميشود و تمام هست و بود اقتصاد يک کشور را به باد داده و باعث ميگردد که بي عدالتي به اوج آن برسد.

• دسترسی به منابع مالي يک ضرورت اساسي برای شروع، دوام و توسعه کار و بار مياشد. اين دسترسی نبايد صرف به قشر و گروه خاصی مهيا باشد، زيرا اشخاص مختلف ميتوانند با در نظر داشت دسترسی به منابع مالي، کسب و

کار خود را در ابعاد مختلف شروع کنند و در بهبود وضع زندگي خود و ديگران سهم بگيرند. بناً همه بايد به مؤسسات مالي و کريديتي ارتباط داشته باشند. آنانیکه مفکوره داشته، ولي از لحاظ مالي مشکل دارند ميتوانند ضروريات خود را از اين مؤسسات مرفوع سازند و با سرمايه افرادي که علاقه و توان بکار انداختن سرمايه خود را ندارند، کارو بار خود را آغاز کنند. اين به نفع دو طرف است و هر دو نفع ميرند و بصورت گل باعث بلند رفتن سطح رفاه در جامعه ميشود. در افغانستان مردم نظر به عقايد اسلامي زياد علاقه به اخذ قرضه و پس انداز پول خود در بانک های متعارف نيستند، ولي خوشبختانه بانکداري اسلامي ميتواند راه حل خوبي برای اين مشکل باشد. با آن هم بايد بانک ها صداقت خود را در بکار اندازي و اجرائي قروض به شکل اسلامي به مردم نشان دهند تا اعتماد آنها را بدست بياورند. اين کار زماني صورت گرفته ميتواند که دولت بصورت جدی از بانک ها نظارت داشته و از شفافيت بانک ها مردم را آگاه سازد. با تطبيق اين طرح در آينده فيصدي زيادي از سرمايه های که بخاطر مسايل عقيده تي در خانه ها راکد مانده اند، از اين حالت برآمده وارد دوران اقتصادي شده و فايده آور می شوند.

• يکی از مهمترين راه های که متأسفانه با وجود اهميت آن در کشور ديگر به

آن توجه صورت نگرفته عبارت از ارتقای ظرفيت متشبثين جوان می باشد. با وجودیکه مسئله خود کفائي و اقتصاد برای ما از اهميت بالاي برخوردار است ولي متأسفانه در مضامين درسي مکاتب هيچ مضموني در ارتباط به تشبث و تجارت وجود ندارد، در حالیکه اين کار از جمله کارهای اساسي بشمار ميرود و رساندن شاگرد در اين بخش ساده تر و کم هزینه تر نيز مياشد. کشورهای اندونيزيا و ماليزيا اين اهميت را درک کرده اند آنها مهارت های کارآفريني را از نوجواني به شاگردان ياد ميدهند و اهميت آنرا برايشان بيان ميکنند تا متخصصين کار کشته ای در اين بخش تربيه شده و اقتصاد در مسير رشد به حرکت خود ادامه دهد. متأسفانه در گل آموزش نيروي کار مطابق به خواست و تقاضای بازار کار نبوده و فاصله زيادي بين مراکز آموزشي و بازار کار می باشد.

در اخير بايد گفت که خود کفائي کار ساده نيست، ولي دور از دسترس هم نمی باشد، در اينصورت ضروراست که هر کس وظيفه خود را شناخته آنرا صادقانه، متعهدانه و مسئولانه به پيش برد. در اين ميان وظيفه دولت حياتي بوده و بايد برای متشبثين و مردم زمينه و بستر مساعد ساخته آنها را برای توليد و استفاده از توليدات داخلي متقاعد سازد تا ما در آينده نه چندان دور شاهد يک افغانستان آباد و خود کفا باشيم. □

تسهیلات و مزیت های که با استفاده از پرداخت های الکترونیک میسر است

پول از هزاران سال به این طرف دوش دوش تمدن بشریت حرکت نموده و در داد و ستدهای اقتصادی از آن استفاده بعمل می آید و به اشکال مختلف مانند: صدف، دندان نهنگ، دندان فیل و بعداً به شکل بانکنوت و سکه ظاهر شده است، بر اساس شواهد تاریخی صدف بیشتر برای داد و ستد در قاره آسیا و آفریقا مورد استفاده قرار گرفته است. با آغاز انقلاب صنعتی در اروپا حجم تجارت داخلی و خارجی به شدت افزایش و مبادلات پولی و نظام های پرداخت نیز به سرعت توسعه یافت، که

بر اساس آن پرداخت های الکترونیک، جاگزین پول و دیگر وسایل پرداخت نظیر چک، کارت های اعتباری، چک های سفری گردید که درین صورت پول بصورت الکترونیکی در ابزار الکترونیک ذخیره شده و به روش های گوناگون منتقل و همچنان پرداخت ها صورت می گیرد. پرداخت های الکترونیک نقش مهمی را در توسعه تجارت الکترونیک داشته و می تواند فرصت های مهم و جدیدی را برای بانکها فراهم ساخته و مصارف عملیاتی، معاملات و شعب بانکها را

کاهش دهد. استفاده روز افزون پرداخت غیر نقدی یا الکترونیک سبب گردیده تا توجه بانک های مرکزی و اقتصاد دانان معروف جهان را بخود مشغول سازد. در شرایط کنونی آمار و ارقام نشان میدهد که استفاده از پرداخت الکترونیک در جهان در حال رشد می باشد. سیستم پرداخت بر اقتصاد کشور ها تأثیر مثبت گذاشته که از همین رو همیشه مورد توجه بانک های مرکزی و دولت ها قرار دارد و به دو دسته مانند: ابزار پرداخت های نقدی نظیر بانکنوت

و سکه و ابزار های عمده الکترونیک مانند انتقال اعتباری و کارت های برداشت تقسیم شده است، درین اواخر پرداخت های غیر نقدی بیشتر در کشور های امریکای شمالی، اروپا، کوریای جنوبی، سنگاپور، استرلیا و جاپان مورد استفاده قرار می گیرد.

طی سال های اخیر جهت کاهش مصارف مستقیم و غیر مستقیم مبادلات مالی و فعالیت های پولی این امکان برای سرمایه گذاران بخش های خصوصی فراهم شده تا از خدمات بانکداری الکترونیک و پرداخت های پولی از طریق موبایل همراه مستفید شوند، همین امر سبب شده تا مردم از فعالیت های خدمات الکترونیک بیشتر استقبال نمایند. بانکهای مرکزی هم نظر به اهمیت این موضوع شرایط بهتری را جهت فعالیت های گوناگون در بخش بانک داری الکترونیک فراهم می سازند.

بنابراین به کارکنان این بخش آموزش بیشتر نیاز است تا به شکل مصون در مورد پرداخت های الکترونیک عمل نمایند، زیرا در زندگی بشریت ارتباط عمیق میان تجارت و تکنالوژی موجود بوده و پیشرفت های تکنالوژی باعث شد تا برای اولین بار در حدود ۲۰۰۰ سال قبل کشتی توسط فنیقی ها ساخته و توسط آن از دریا عبور و به سر زمین های دور دست راه یافتند، اکنون هم شبکه جهانی اینترنت حیثیت همان کشتی را

دارد، این شبکه نه تنها فواصل جغرافیایی را کوتاه ساخته، بلکه فاصله های زمانی را نیز کمتر ساخته است.

مهمترین هدف در تجارت چه با استفاده از وسایل الکترونیک و یا هم با استفاده از روش های سنتی، همانا دست یابی به سود بیشتر است، چیزیکه درین جا نهایت اثر گذار است عبارت از نقل و انتقال پول می باشد. برای اولین بار در سال ۱۹۹۴ اینترنت در ساحه تجارتی و در بخش های علمی و تحقیقاتی بکار گرفته شد. مؤسسات مالی و سیستم بانکی جهان اولین نهاد های بودند که تلاش های جدی شان را جهت استفاده هر چه بیشتر از این سیستم بکار انداختند که نتیجه و محصول تلاش آنها همین بانکداری الکترونیک امروزی است که امروز اینترنت بهترین گزینه مناسب برای فعالیت های بانکداری و تجاری به شمار میرود.

در بعضی کشور ها مانند دنمارک قرار است تا سال ۲۰۱۷ چاپ بانکنوت از بین برود، مسئولین بانک مرکزی دنمارک می گویند که با استفاده وسیع مردم از کارت های اعتباری پول نقد عملاً به حاشیه رانده شده است، همچنان آنها می گویند که عدم استفاده از پول نقد در زندگی روز مره مردم میزان در آمد مراکز تجارتی را آسان تر و صحنه را برای فرار مالیاتی تنگ تر ساخته است.

در شرایط کنونی بانکداری الکترونیک در جهان به عنوان یک بحث بسیار پیچیده و تخصصی مبدل شده است و تطبیق آن با سیاست های تجاری و اقتصادی کشور های مختلف مستلزم یک تحقیقات گسترده می باشد.

تجارت الکترونیک با وجود جوان بودن خود در سال های اخیر رشد غیر قابل پیش بینی را داشته و این رشد تصاعدی حاصل استفاده از اینترنت می باشد، درین سیستم تبادل اطلاعات خرید و فروش و اطلاعات لازم جهت حمل و نقل کالا ها با زحمت کمتر و شتاب بیشتر انجام می یابد.

بخشی از مردم تجارت الکترونیک را منحصر به خرید و فروش از طریق اینترنت می دانند، در حالیکه خرید و فروش یک بخش کوچکی از تجارت الکترونیک را تشکیل داده و اکنون گستره مختلفی تجاری و اقتصادی را در بر گرفته و به ساده گی می توان هرگونه فعالیت تجاری اشخاص و مؤسسات مختلف را در چوکات تجارت الکترونیک گنجانید و پرداخت های آنرا از طریق الکترونیک بدون انتقال پول فیزیکی انجام داد. □

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

<http://vista.ir>

www.it.behdasht.gov.ir

<http://www.irna.ir>

توسعه اقتصادی از دیدگاه اقتصاد دانان

شرایط درمان کم و ناچیز است، نهاد های اجتماعی و اقتصادی تکامل نیافته، تکنالوژی مورد استفاده در این کشورها قدیمی و سنتی و در نتیجه یک وضعیت دائمی توسعه نیافتگی در این کشورها حکمفرما می باشد.

مشهور ترین نظریه پرداز محافظه کاران عبارت از آرتولوئیس می باشد، او به این عقیده است که یک کشور توسعه نیافته دارای دو اقتصاد از هم جدا می باشد، ۱. بخش صنعتی یا سرمایه داری و ۲. بخش سنتی یا غیر سرمایه داری که هر دو از هم تفاوت فراوان دارند.

او می گوید در بخش سرمایه داری و صنعتی بهره دهی، کار و سرمایه بیشتر و دستمزد ها هم بالا تر اند، در کشورهای صنعتی از تکنالوژی پیشرفته کار گرفته شده و فعالیت ها عموماً متنوع می باشند.

مانند: کلارک، آرتولوئیس، راستوف، پل روز نشتاین، رودن و غیره، آنها می گویند در کشور های توسعه نیافته قسمت بیشتر جمعیت در روستا ها زندگی می نمایند که در صد قابل ملاحظه از درآمد شان صرف مواد غذایی می شود، در حقیقت این امر نشان دهنده درجه پائین از تخصص باشندگان روستا ها می باشد. در آمد کم آنها نشان دهنده بازار کوچک، محدود و سوئه پائین تخصص آنها در بخش اشتغال می باشد.

در این کشور ها عموماً شبکه های تأسیسات زیر بنایی محدود و تفاوت میان شهر ها و روستا ها چشمگیر بوده، عاید سرانه پائین و سرمایه وجود ندارد، بهره دهی ناچیز، نرخ زاد ولد نهایت بالا و اوسط عمر پائین، بی سواد ی فراوان،

توسعه اقتصادی یک مفهوم چند بُعدی است. توسعه اقتصادی عبارت از رشد همراه با افزایش ظرفیت های تولیدی می باشد که در مجموع مفهوم کیفی در تولیدات را ارائه می نماید. بطور کل گفته می توانیم که دیدگاه ها در این مورد تقریباً با هم متفاوت بوده و به همین علت در مورد توسعه سه دیدگاه کلی وجود دارد که به آنها اشاره می نمائیم.

۱- دیدگاه محافظه کاران

این گروه توسعه را از دید معیارها و نظریات پیشرفته صنعتی می بینند. نظریات این گروه طوریکه از نام آن پیداست، محافظه کارانه می باشد. معروف ترین اقتصاددانان این دیدگاه چه در حال و چه در گذشته مربوط به کشور های صنعتی پیشرفته می باشند

اما در بخش غیر سرمایه داری یا سنتی اساس فعالیت را زراعت تشکیل داده، تکنالوژی کهنه مورد استفاده قرار گرفته، بازدهی کمتر حتی نزدیک به صفر یا منفی می باشد، جامعه همیشه با مازاد جمعیت رو برو بوده و جمعیت مازاد بطرف جوامع صنعتی روان می باشد تا از دستمزد زیاد بهره مند گردند.

۲- نظریه رادیکال ها در مورد توسعه رادیکال ها به این عقیده اند که توسعه می تواند سطح زندگی جامعه را بالا برد، تفاوت ها میان گروه های اجتماعی مانند: کار فکری و دستی، کار میان زن و مرد، کار در شهر ها و روستاها و غیره را کاهش داده، سطح تخصیص را بالا برده و امکان زندگی مرفه را برای همه فراهم سازد، بازده جامعه را بالا برده و در نهایت توسعه اقتصادی را با ساخت اجتماعی و سیاسی جوامع همراه می بینند. معروف ترین این نظریه پردازان عبارت اند از: پل باران، موریس داب و سلسوفورتادو می باشند.

از دیدگاه پل یاران گرچه تکامل و پیشرفت جامعه بشری چشمگیر بوده، اما این امر تنها منحصر به کشورهای پیشرفته بوده، در کشور های عقب مانده این قضیه بر عکس اتفاق افتاده است، کشور های عقب مانده همیشه از پیشرفتهای اقتصادی محروم بوده اند، رشد جمعیت بر خرابی وضعیت اقتصادی این کشور ها افزوده و درآمد آنها همیشه پائین بوده است.

نظام سرمایه داری غرب نه تنها اینکه برای این کشور ها مفید نبوده، بلکه عملاً

شرایط اقتصادی آنها را نیز تخریب و آنچه را که از قبل داشتند، در هم می ریزد. نظام سرمایه داری سر نوشت شان را با نیاز بازار های جهانی گره زده و اقتصاد این کشور ها را تحت تأثیر حرکات و نوسانات بین المللی قرار داده که نتیجه آن مانع رشد مؤثر اقتصادی این کشور ها می گردد.

او به طور نمونه می گوید هندوستان که دارای منابع فراوان و فرهنگ غنی می باشد، اقتصاد مستحکم و متنوع، کارخانجات قوی و زراعت قوی داشت، اما زمانیکه تحت استعمار انگلیس قرار می گیرد، از رشد اقتصادی باز می ایستد؛ منابع و ثروت اش تاراج شده کارخانه های نساجی اش از بین می رود تا نساجی انگلیس به قیمت بالا به این کشور به فروش برسد، کشمکش های قومی و نژادی دامن زده می شود و مازاد اقتصادی آن به جای هندوستان در خدمت توسعه انگلیس بکار میرود. در مقابل جاپان که پای استعمار در آن داخل نگردید به مرور زمان توانست در اثر اصلاحات مازاد اقتصادی اش آهسته آهسته در زمره پیشرفته ترین کشور های جهان قرار گیرد.

۳- دیدگاه اصلاح طلب

از دیدگاه آنها انسان قبل از سرمایه، بهره دهی و قدرت محور اقتصاد است، آنان به این عقیده اند که انسان نسبت به همه موارد فوق کار آرای بیشتری دارد، این نظریه پردازان بیشتر به جهان سوم متعلق بوده که در سازمان ملل، بانک جهانی و غیره فعالیت دارند، آنان استدلال می

نمایند که توسعه باید درون زا بوده و مرکز آن باید انسان باشد. در کشور های پیشرفته تحلیل ها بر اساس مفاهیم کاملاً اقتصادی، مانند: اشتغال، بیکاری، پس انداز، سرمایه گذاری، بازده و در گُل تقاضا، عرضه و قیمت ها با در نظر گرفتن بازار آنها کار میسر بوده و به نتایج معتبری می رسد، به همین علت مدل ها، مفاهیم و نظریات مربوط به آنها با واقعیت کشور های پیشرفته منطبق می باشد. برخلاف در کشور های عقب مانده، این روش ها در اصل کار برد ندارند، اگر بکار رود به تجزیه و تحلیل های نامربوط و کاملاً غلط می انجامد، زیرا در صورتیکه بازاری وجود ندارد یا بازار ناقص است در این صورت نشان دادن مفاهیم اقتصادی امکان پذیر نمی باشد. مهمترین نظریه پردازان اصلاح طلب پل استرین و دینس گولد می باشند. پل استرین می گوید هدف نهایی توسعه باید بهبود زندگی افراد بوده و نصیب همگان گردد. همچنان دینس گولد می گوید توسعه در اصطلاح اقتصادی عبارت از آن است که ظرفیت اقتصاد ملی رشد مستمری بین ۳-۷ در صد یا بیشتر از آن را حفظ نموده و جریان پولی از اهمیت خاصی برخوردار بوده باشد.

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

www.daneshnameh.roshd.ir

www.ensani.ir

www.weconomy.ir

فقر مسبب نا امنی، سرقت، بدبختی و ده ها چالش دیگر

بخش اول

آرزو کبیری کارمند نظارت امور مالی

کارل مارکس درباره انسانی سخن گفت که در کلبه کوچکی می زیست و کاملاً احساس خوشبختی می کرد تا اینکه همسایه اش در کنار او کاخی بنا نمود. از همان زمان، کلبه نشین احساس محرومیت کرد. محرومیت نسبی محرومیتی است که از مقایسه سطح زندگی ما با یک گروه دیگر که درآمدهای بالاتری دارند، ناشی می شود

(سن، ۱۹۸۴: استریتین، ۱۳۸۲: ۱۲۰). فقر پدیده پیچیده است و به همان اندازه ای که محصول روابط اجتماعی و ساختار قدرت سیاسی است، نتیجه خواستها و تمایلات و انگیزه های تک تک افراد فقیر هم می باشد. در کل همه اجتماع در فقر و نابرابری مسئول اند. اگر فقر و نابرابری را محصول روابط اجتماعی، ساختار قدرت و عملکرد فرد

ارزیابی کنیم، آنگاه برای رفع آن باید سیاست هایی را مدنظر داشته باشیم که نقطه عزیمت آن با توجه به سه عامل فوق باشد. یعنی برای مبارزه با فقر هم باید به اصلاح روابط اجتماعی پرداخت و هم به اصلاح ساختار قدرت سیاسی و هم عملکرد افراد در قالب آنچه که امروز به آن توانمند سازی می گویند. در مطالعه متون مربوط به نابرابری و فقر،

ملاحظه می شود که تعریفی که از فقر می شود، نقش مهمی در اتخاذ سیاست های مبارزه با فقر دارد. اگر تعریف ما از فقر، فقر به مثابه محرومیت از درآمد باشد، فقیر کسی است که از تأمین درآمد ناتوان است و تمرکز ما بیشتر بر روی مسایل شکاف درآمدی و رفع این شکاف خواهد بود و به احتمال قوی سیاست های حمایتی بیشتری مدنظر قرار می گیرد و نگرش ما کوتاه مدت می شود. ولی اگر فقر را، فقر به مثابه محرومیت از قابلیت تعریف کنیم، فقیر کسی است که ناتوان از خروج از وضعیت فقر است و تمرکز ما بر روی شکاف قابلیت و توانمندی افراد خواهد بود و در این حالت سیاستهایی مد نظر قرار می گیرند که معطوف بر رشد قابلیت های فردی و توانمند سازی افراد است و نگرش ما بلند مدت بوده و محدوده فقر در نگاه ما وسیع تر می شود (محمودی، ۱۳۸۴: ۲۹). براین اساس است که تفکر و برداشت ما از فقر مهم جلوه می کند و به نظر می رسد که برای مبارزه با فقر مهمترین مرحله، اصلاح نگرش در مورد مسئله فقر است.

در ضمن این پدیده در کشورهای مختلف متفاوت بوده، بخصوص در کشورهای روبه انکشاف منجمله در افغانستان باید یادآور شد که افغانستان یکی از کشورهای فقیر در سطح جهان بوده که اکثر آنها به دلیل فقر از سؤ

تغذیه و فقر غذایی رنج میبرند و از آرامش فکری، خود شکوفائی، دسترسی به صحت، درمان و آب سالم محروم هستند.

تعداد از کودکان بر اثر فقر از رفتن به مکتب محروم می گردند. یا اگر آنان به مکتب میروند، به وسایل درسی منجمله کتاب درسی، دسترسی ندارند. اغلب شهر نشینان در زمستان از دسترسی به وسایل گرما محروم هستند. ۸۰٪ جوانان این کشور برای دسترسی به لقمه نان و نبود زمینه کاری به کشورهای ثروتمند جهان میروند.

اگر نگاهی به نوشتاری در مورد فقر که تا اکنون از جانب نویسندگان صورت گرفته است، بیندازیم بدون تردید می دانیم که توافق کلی روی تعریف مشخصی از فقر وجود ندارد. آنچه که معمولاً به عنوان تعریف ارائه می شود، تعریف کلی است که به مصادیق گوناگون و بی شماری قابل تفسیر است. رایج ترین تعریفی که از فقر می شود، این است که افراد مبتلا به فقر قادر به اداره ی یک سطح قابل قبول و مناسب زندگی نیستند. در این تعریف ده ها سوال و تفسیر وجود دارد، مانند اینکه سطح قابل قبول و مناسب زندگی، کدام زندگی است؟ سطح زندگی بسته به نظام های ارزشی اجتماعی، مذهبی، فرهنگی و اقتصادی و هم چنین موقعیت زمانی و مکانی دارای تفاسیر گوناگون و متفاوت

است.

برای فرار از گلی بودن تعریف، تلاش هایی در بیان جزئیات مفهوم فقر نیز صورت گرفته است که علی الرغم مفیدیت، نتوانسته است به طور کامل از مفهوم فقر رفع ابهام نماید. در این تعاریف جنبه های زیر به عنوان مصادیق فقر بیان شده اند: فقر به معنای کافی نبودن تغذیه، نرخ بالای مرگ و میر نوزادان، امید به زندگی پائین، فرصت های تحصیلی ناچیز، آب آشامیدنی سالم غیر کافی، صحت و درمان ناکافی، مسکن نامناسب و فقدان مشارکت در مرحله تصمیم گیری که در اینجا نیز از مصادیق فقر هنوز امکان تفسیرهای متفاوت باقی است.

پس فقر یک پدیده ی چند بعدی است که با توجه به شرایط اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و موقعیت زمانی و مکانی هر کشور شامل ناکامی در رضایت مندی بر مبنای نیاز و کمبود به منابع، تحصیلات، مهارت، سلامتی، تغذیه، پناهگاه و امکانات صحی است که آسیب پذیری اجتماعی، خشونت و کمبود آزادی را در پی دارد.

و یا فقر به وضعیتی گفته میشود که پوشش و کوشش فرد یا ملت نتواند نیازمندی های اساسی او را رفع نماید. منظور از نیاز فقط احتیاجات مادی نیست، بلکه پرورش استعداد های فکری، دینی، اخلاقی، عاطفی و تأمین

که این مقدار ۶۵ برابر از دارایی ۵۰ درصد مردم سطح پائین دنیاست. حداقل ۸۰ درصد از مردم جهان با دارایی کمتر از ۱۰ دالر در روز زندگی می کنند.

برخی از مردم در فقر به سر می برند و گروهی در نزدیکی خط فقر هستند. تمام این مسائل منجر به بحث های اجتماعی و اقتصادی زیادی شده است، اما در کمتر جایی به طور واضح توضیح داده شده است که فقر چیست و زندگی در فقر چگونه است.

در معرفی افراد فقیر از واژه زیر خط فقر استفاده می شود، اما مسئله ای که وجود دارد این است که آیا فردی که زیر خط فقر در امریکا است با فرد فقیر جنوب صحرای افریقا برابر هستند؟

اول: فقر چیست؟

توضیح معنی کلمه فقر کمی دشوار است و آن به این دلیل است که معنی آن بستگی به مکان زندگی، فرهنگ کشور، مردم و عوامل دیگر دارد. طور مثال مردمی که در خانه های کوچک در حومه شهرهای بزرگ جهان مانند نیویارک زندگی می کنند، ممکن است در مقایسه با همسایگان خود فقیر باشند، اما ممکن در مقایسه با مردم بی بضاعت در محله های فقیرنشین کشورهای در حال توسعه، وضعیت مالی آن ها زیاد هم بد نباشد. از جانب دیگر تعریف فقر همگام با نیازهای عصر خود در تحول بوده است و مسایلی مانند شکاف

۸. بی سواد و نا آگاهی از مسائل ضروری زندگی.

۹. فقدان اشتغال و کار جهت درآمد اقتصادی.

۱۰. فقیران زباله های شهری را می کاوند تا به قیمت آن سد جوع نمایند.

۱۱. در آخرین ساعات شب مارکیت های میوه را می کاوند تا به میوه سالم و خوردنی دست یابند.

۱۲. والدین از شدت فقر نوزاد و جگر گوشه خود را با اشک و اندوه در مساجد و معابر عمومی رها میکنند، تا شاید فردی او را در خانواده خود پذیرا گردد و از تلف شدن نجات دهد.

۱۳. فرزندان بعضی از خانواده ها به دلیل فقر نمی توانند به تحصیل ادامه دهند و ناچار به شاگردی در قهوه خانه ها و هتل ها رو می آورند.

در ضمن بروز مشکلات مالی در بسیاری از کشورها سبب شده تا فقر در این جوامع افزایش یابد، به گزارش تراز، براساس بررسی های اخیر آکسفام، ۸۵ ثروتمندترین افراد جهان توانسته اند ثروتی برابر با دارایی ۵۰ درصد از جمعیت فقیر جهان را به دست بیاورند. ثابت شده است که یک درصد از ثروتمندان جهان در مجموع ثروتی برابر با ۱۱۰ هزار میلیارد دالر در اختیار دارند

صحت و درمان و... نیز از نیازمندی های هر فرد محسوب می گردد. فردی که خود و فرزندانش بر اثر فقر نتوانند به شکوفائی و رشد فکری و فرهنگی بپردازند، فقیر اند. از مطالب یاد شده چنین استنباط می گردد که معیار فقر و غنا رفع و عدم رفع نیازمندی های اساسی زندگی است.

و یا میتوان فقر یک جامعه را با نشانه های ذیل مشخص کرد.

۱. سوء تغذیه و فقدان تغذیه صحی و کافی با تحمل گرسنگی.

۲. فقدان لباس در فصول مختلف، فقیران در طول سال یک دست لباس بیشتر ندارند و در زمستان و تابستان از آن استفاده می کنند.

۳. فقدان مسکن صحی و متناسب با نیاز اغلب اجاره نشینان بیش از یک اتاق در اختیار ندارند که همان اتاق هم مهمان خانه و هم آشپزخانه است.

۴. اختلاف طبقاتی، گروهی بسیار پولدار اند و عده ای از درد گرسنگی ناکام و تلخ کام هستند. ۵. نا امنی، آشوب، سرقت، اختلاس و رشوه خواری از نمونه های عینی فقر است.

۶. فقدان وسایل صحی، حمام و آب سالم.

۷. فقدان امکانات پیشگیری از بیماری ها و درمان آنها.

درآمدی، رژیم غذایی، صحت، آموزش، توانمندی و ... را در تعریف خود گنجانده است. تعاریف اولیه فقر بیشتر روی فقر درآمدی معطوف گردیده.

"تانسند" فقر را به صورت ذیل تعریف می کند: "افراد، خانواده ها و گروه ها را زمانی می توان فقیر به حساب آورد که با فقدان منابع برای کسب انواع رژیم غذایی، مشارکت در فعالیت های اجتماعی و شرایط و امکانات معمول زندگی مواجه باشند" (خداداد کاشی و دیگران، ۱۳۸۴: ۱۴۰). این تعریف بر مبنای فقر درآمدی است، ولی ظاهراً در محیطی ارائه شده که فقر موردی در آن شایع است و توانایی توصیف فقر در محیطی که فقر عمومی در آن شایع است را ندارد. در کشورهای فقیر و در حال توسعه، فقر عمق بیشتری دارد و از فقر درآمدی گرفته تا فقر قابلیت، محدوده فقر است. اشاره به توانمندی ها در تعریف فقر به مثابه محرومیت از آزادی های اساسی و قابلیت ها که در مباحث آماریاسن گنجانده شده است، دید بهتری را در مورد فقر عمومی در کشورهای در حال توسعه به ما ارائه می دهد.

با تمام این موارد براساس قوانین کلی می توان فقر را ناتوانی در آزادی عمل در اکثر مواقع به علت کمبود منابع مالی و یا فرصت برای به دست آوردن آن

تعریف کرد. بنا به این تعریف، کسی که دو چانس کار می کند تا بتواند هزینه مواد غذایی و اجاره خود را پرداخت کند و کسی که در کشوری دیگر به دلیل دستمزد پایین گرسنه می ماند هر دو از نظر توصیفی فقیر محسوب می شوند و آن هم به دلیل عدم توانایی در انجام آزادانه کارهای مورد نظر می باشد. با این وجود که هر دو گروه افراد تعریف شده در فوق فقیر محسوب می شوند، اما گروه دوم که در وضعیت بدتری هستند در اصطلاح "فقر مطلق" به سر می برند و افراد این دسته از تهیه نیازهای اساسی خود مانند غذا، پوشاک، مسکن و غیره ناتوانند.

بنا بر گزارش بانک جهانی، با وجود اینکه فقر در جهان به آرامی در حال فروکش کردن می باشد، اما تعداد افرادی که با درآمد پائین تر از یک دالر در جهان زندگی می کنند در سال ۲۰۱۵، نزدیک به یک میلیارد نفر خواهد بود. فقر به معنی نداشتن بودجه نیست، بلکه به معنی نداشتن امکان تهیه کردن خواسته ها و نیازها است.

دوم: انواع فقر:

در یک تقسیم بندی فقر را به دو نوع فقر مطلق و فقر نسبی تقسیم می کنند. فقر مطلق فقری است که منحصراً به وضعیت افراد خاص بدون هیچگونه مقایسه بین آنها و دیگران اشاره دارد. فقر مطلق زمانی وجود دارد که زندگی افراد مورد

نظر، در معرض آسیب نقصان های جسمی یا اجتماعی- فرهنگی باشند. فقر نسبی به وضعیت افراد در مقایسه با دیگران اشاره دارد. در یک تقسیم دیگر فقر به فقر اولیه و ثانویه تقسیم می شود. اگر معیشت مادی انسانی (بر حسب تغذیه، پوشاک و مسکن) تضمین نشود، آن را فقر اولیه نامند. در مقابل محرومیت از مشارکت در زندگی اجتماعی عادی یا به عبارت دیگر، عدم حصول حد اقل سطح مشارکت فرهنگی یا اجتماعی معمول، فقر ثانویه نامیده می شود. □

منابع و مآخذ:

۱. افغانستان و فقر زدایی با توسعه مدیریت، نویسنده علی جان رحمانی یزدی؛
۲. مجلات و روز نامه ها؛
۳. سایت های انترنی متعدد؛
۴. www.asriran.com/fa/news
۵. www.zamannews.ir
۶. www.cocair/what.p
۷. www.tebyan.net/newindex.aspx?pid=173272
۸. www.webgradha.com
۹. www.tebyan-zn.ir/News-Article/society

اداره دارد...

د ایران په بازارونو کې پانګونې لپاره د نړیوالو شرکتونو چمتوالی

شرکتونه د چيني، کوریايي او د سیمې له هغو شرکتونو سره په سخته سیالی کې دي چې په دې وروستیو کلونو کې یې د اروپايي شرکتونو تشه ډکه کړې ده، خو پیاوړي شرکتونه لکه فولکس، زیمنس او په زرګونه نور کوچني شرکتونه چمتو دي چې بیا لپاره ایران ته د صادراتو په سر کې راشي.

د فرانسې د بهرنیو چارو وزیر لوران فابیوس هم اعلان وکړ اړینه نه ده چې ژر دې ایران ته سفر وکړي او ډاډ یې څرګند کړ چې د اتومي پروګرام په

د دوام او پیاوړتیا جدي لیوالتیا لري. " په همدې موخه په نږدې راتلونکي کې به دا وزارت ایران ته سفر ولري.

په دې سفر کې به چې کیدای شي د راتلونکي یکشنبې په ورځ ترسره شي، له ښاغلي ګابریل سره د المان د سوداګرۍ خونې رئیس اریک شویتزر هم وي. په همدې ترتیب د المان د صنایعې ټولنې د اټکل له مخې په څو راتلونکو کلونو کې به ایران ته د المان صادرات څلور برابره شي.

دې ټولنې ویلي دي چې الماني

بې له ځنډه د نړۍ له سترو قدرتونو سره د ایران د اتومي پروګرام د هوکړې له اعلان وروسته، ډېری هېوادونو، اقتصادي ادارو او لویو سوداګریزو شرکتونو له ایران سره د سوداګریزو اړیکو د پراختیا لپاره خپله لېوالتیا اعلان کړه. له اتومي هوکړې څو ساعته وروسته، د المان د اقتصاد وزیر زیګمار ګابریل چې د دې هېواد د صدراعظم آنگلا مرکل مرستیال هم دی، په یوه بیانه کې اعلان وکړ چې " د المان صنایعې له ایران سره د اقتصادي اړیکو

خبرو اترو کې د فرانسې کلک دریځ به له ایران سره په اقتصادي مبادلو کې د فرانسوي شرکتونو چانس راکم نه کړي.

همدا ډول د فرانسې د موټر جوړونې پږو شرکت اعلان وکړ چې د ایران د موټر جوړونې له شرکتونو سره یې مذاکرې د پرمختګ په پړاو کې دي او تمه کېږي چې په چټکۍ سره نور هم پرمختګ وکړي.

د منځني ختیځ د پږو د برخې مدیر ژان کریستف کمار ویلي دي چې دا خبرې اترې "د دې شرکت د وروستیو طرحو او ماشینونو په کارولو سره د موټرونو د بشپړ تولید په اړه دي" او هغه زیاته کړه چې دا پروژه به ایران لپاره یو "نسلي خوځښت" له ځانه سره ولري.

په داسې حال کې چې د ایران او غرب له اټومي هوکړې سره د نفتو بیې رالیدلي دي، خو بیا هم د نړۍ سترو نفتي شرکتونو یې له ځنډه د ایران د نفتو او ګازو په صنعت کې پانګونې لپاره خپل چمتوالی اعلان کړی.

د ایټالېي د نفتو او ګازو اني شرکت په یو بیانیه کې ویلي چې په ایران کې به پانګونه په دې شرط وکړي چې تهران "له نړیوالو معیارونو سره سم تر ټولو ښه

تړونونه" دې شرکت ته وړاندې کړي. د شل نفتي شرکت یو ویاند ویلي چې دا شرکت د اټومي هوکړې له بشپړ رعایتولو سره له ایران سره اړیکې ته "لیواله" دی او غواړي پوه شي چې "د انرژۍ له پلوه د ایران د وړتیاوو په پراختیا کې کوم رول لوبولای شي." دې شرکت تیره میاشت ویلي و چې ځینو کارکوونکو یې په دې وروستیو کې له ایراني چارواکو سره له نږدې کتلي دي.

د روسیې د دوماي د بهرنیو اړیکو د کمیټې رئیس الکسي پوشکوف هم د اټومي پروګرام له هوکړې وروسته ویلي چې دم ګړی روسیه زیاتې وړتیاوې او امکانات لري خو له ایران سره د نفتو او ګازو په صنایعو کې خپلې سوداګریزې او اقتصادي اړیکې ښې کړي.

غربي نفتي شرکتونو د ایران د ګازو او نفتو په صنایعو کې پانګونې د بندیزونو له امله ځنډولي دي، خو ایران هم ځان په چټکۍ سره د نفتو صادراتو ته چمتو کوي.

د ایران د نفتو وزیر بیژن زنگنه د اټومي هوکړې له لاسلیکیدو وروسته ویلي: "د صادراتو د زیاتیدو لپاره چمتوالی، د ایران او ۱۵ هېوادونو له هوکړې

وروسته لومړنۍ ګام دی." د ایران د نفتو د ملي شرکت د نړیوالو چارو مدیر محسن قمصري ویلي چې ایران د بندیزونو له خلاصون وروسته په خپل ټول ظرفیت سره د نفتو بازار ته راګرځي.

د ترکیې د بهرنیو چارو وزیر مولود چاووش اوغلو هم د ایران او غرب له اټومي هوکړې وروسته ویلي چې دا هوکړه به "د سیمې" او ترکیې په اقتصاد باندې ډېر اغیز پریري. سره له دې چې یو شمېر هېوادونو د دې هوکړې مثبتې اقتصادي اغیزې ته اشاره کړې ده خو ځینې کار پوهان ژمن دي چې کلونو اقتصادي بندیزونو د ایران په اقتصاد کې ستونزې پیدا کړي چې سمون یې څو میاشتې وخت نیسي.

د ایران او آلمان د سوداګرۍ د خونې د ټولو مدیر دانیل برنېک وايي: "اقتصادي بدلون لپاره باید لومړني ګامونه پورته شي." "ایران صنعتي او تکنولوژیک بدلونه ته اړتیا لري چې په میلیارډونو ډالر لګښت به ولري." ■

سرچینه بي بي سي

ژباړه: عین الله عیان

مختصری در مورد روند تصفیه قروض کابل بانک

بعد از اعلان ورشکستگی کابل بانک؛ طبق قانون بانکداری مدیریت تصفیه ایجاد گردید که تمام اجراءات خویشرا در پرتو قانون بانکداری و تحت نظارت مستقیم اداره کمیسیون حل منازعات مالی با مشوره د افغانستان بانک انجام میدهد.

اداره تصفیه کابل بانک در حکومت قبلی توانست تا مبلغ **۲۲۸ میلیون دالر امریکایی** از مقروضین و مدیونین کابل بانک جمعاوری نماید، با ایجاد حکومت وحدت ملی و با صدور حکم شماره ۳ مورخ ۰۹/۰۷/۱۳۹۳ مقام عالی ریاست جمهوری، دوسیه مقروضین و متهمین بحران مالی کابل بانک که در ادارات عدلی و قضایی در حالت التواء قرار داشت، براساس حکم مقام عالی ریاست جمهوری دوباره روی دست گرفته شد و محکمه محترم استیناف اختصاصی بحران مالی کابل بانک حکم شماره ۴۸۰ مورخ ۲۰/۰۸/۱۳۹۳ خویشرا در مورد متهمین و مقروضین کابل بانک صادر نمود که حکم متذکره مورد قناعت دیوان امنیت عامه مقام عالی ستره محکمه جمهوری اسلامی افغانستان نیز قرار گرفت و حکم شماره ۱۰۶۳ مورخ ۱۰/۰۹/۱۳۹۳ را به منظور تأیید و نهائی شدن حکم صادر نمود.

حکم محاکم ثلاثه از سلسله مراتب اداره محترم لوی خاړنوالی جمهوری اسلامی افغانستان به این اداره مواصلت ورزید که در بعضی موارد مربوط به مقروضین کابل بانک ابهامات به نظر می رسید. این

که در طرح پیشینی شده مدت سه ماه را مهلت تعیین کرده بود تا در خلال این میعاد قروض ذمت خویشرا با استفاده از مزایای طرز العمل تصفیه و یا در بدل جایداد عینی مقاوله نمایند، در غیر آن غرض پیگرد عدلی و قضایی به ارگانهای ذیربط معرفی میشوند.

بر اساس مهلت تعیین شده ۱۷۹ نفر از مقروضین بزرگ و کوچک به ارگانهای امنیتی غرض جلب و احضار معرفی گردیدند که از جمله ۲۴ تن از مقروضین ذمت خویش را تصفیه و ۲۰ تن در بدل تضمینات عینی طبق مواد طرز العمل مقاوله کوتاه و دراز مدت امضاء نمودند. اما، با سر رسیدن میعاد تعیین شده طبق هدایت مقام عالی ریاست جمهوری در جلسه اول سرطان ۱۳۹۴ به احترام حلول ماه مبارک رمضان مدت یک هفته دیگر تمدید گردید. با آن هم عده از مقروضین و مدیونین کابل بانک حاضر به تصفیه و یا مقاوله حسابات خویش نگردیده که در زمینه کمیته محترم مؤظف تصفیه کابل بانک تحت ریاست محترم عبدالعلی

اداره ذریعه استهدایه شماره ۱۲۶۳ مورخ ۱۷/۱۲/۱۳۹۳ دوباره از مقام عالی ستره محکمه در مورد حکم خواهان وضاحت شد که ریاست محترم تدقیق و مطالعات مقام محترم ستره محکمه بر اساس هدایت مقام عالی ستره محکمه در زمینه نظریه تدقیق ضمیمه مکتوب شماره ۱۱۱۸/۷۶۴ مورخ ۲۵/۱۲/۱۳۹۳ خویشرا صادر نمود و همچنان در نظریه تدقیق تقسیم بندی قروض کابل بانک که از طرف شرکت بررس خارجی بین المللی A&M بالای مقروضین کابل بانک صورت گرفته بود به وضاحت ذکر یافته که مورد تأیید مقام شورای عالی ستره محکمه قرار گرفت.

جهت ایجاد سهولت به مقروضین و تسریع روند تصفیه حسابات مقروضین، مقام عالی ریاست جمهوری طرح تشویقی را منظور نمود که متعاقباً در جلسه مورخ ۰۵/۱۲/۱۳۹۳ کابینه حکومت وحدت ملی طرز العمل تشویقی ۱۱ ماده ای غرض تسریع روند تصفیه حسابات مقروضین کابل بانک تأیید و تصویب گردید. براساس آن اداره تصفیه برای مقروضینی

محمدي مشاور حقوقي مقام عالي رياست جمهوري طي كنفرانس مطبوعاتي به تاريخ ۰۷ سرطان ۱۳۹۴ مقروضين متمرّد را طبق فيصله محاكم ثلاثه به ارگانه‌های عدلي و قضايي معرفي نموده كه متعاقباً طي مكاتيب متعدد بگونه رسمي مقروضين متمرّد به اداره لوي خاړنوالی ج.ا.ا معرفي شند.

بتاريخ ۰۸ سرطان ۱۳۹۴ مشاور محترم حقوقي رياست جمهوري و رئيس محترم كميسيون حل منازعات مالي از اداره تصفيه كابل‌بانك جهت ارزيابي اجراء كاري، مشكلات و چالش‌ها فرا راه اين اداره بازديد نموده كه از دستاورد های اين اداره طي ساليان قبل و بعد از ايجاد حكومت وحدت ملي استقبال و ستايش

نمودند و تعهد نموده كه در تمام عرصه های كاري حكومت وحدت ملي بالخصوص شخص جلال‌تمآب رئيس جمهور اسلامي افغانستان از اين پروسه ملي حمايت مي كند و كارمندان تصفيه بايد مخلصانه و با خاطر كامل وظيف خويش را انجام داده و با گام های استوار و خسته ناپذير با تمام چالش‌ها و مشكلات ايستاده گي كرده و به هيچ نوع دسيسه تسليم نشوند.

طبق هدايت مقام عالي رياست جمهوري و فيصله محاكم ثلاثه دوسيه های تمام مقروضين متمرّد جمعاً به تعداد ۱۵۵ تن كه مجموع مقروضيت های شان (اصل قرضه+تكتانه) بالغ بر ۶۰۰ مليون دالر امريكايي ميشود، به اداره محترم لوي

خاړنوالی جمهوري اسلامي جهت پيگرد عدلي و قضايي از جانب مديريت تصفيه معرفي شند.

بگونه مختصر ميتوان گفت كه از آغاز بحران مالي كابل‌بانك الی اكنون جمعاوری نقدی، دارائی انتقال شده به دولت ج.ا.ا، مقروضيت های مقاوله شده در بدل تضمينات عيني، جايدادهاي انجماد شده در امارات متحده عربي و تكتانه های تخفيف داده شده در حكومت

قبلي و فعلي بالغ بر ۴۳۷.۷ مليون دالر امريكايي ميشود، طي ساليان قبل الی اكنون جمعاوری و تصفيه شده است. □
محمد احسان عياني
معاون مالي و عملياتي مديريت تصفيه
كابل بانك

اعداد و ارقام سبد قرضه

مجموع سبد قرضه از تاريخ ۳۱ اگست سال ۲۰۱۰ كابل بانك	۹۸۷ مليون دالر امريكايي
جمعاوری قروض به شكل پول نقدالی تاريخ امروز	۱۸۹ مليون دالر امريكايي
مطالبه عليه وزارت محترم ماليه و وزارت انكشاف شهري	۴۸.۸ مليون دالر امريكايي
مجموع قروض مقاوله شده در بدل تضمينات	۴۱ مليون دالر امريكايي
مجموع جمعاوری قروض	۲۷۸.۸ مليون دالر امريكايي
تكتانه تخفيف داده شده و معاف شده به اساس حكم شماره ۲۸۱ ر.ج.ا.ا	۹۸ مليون دالر امريكايي
تكتانه تخفيف داده شده و معاف شده بر اساس طرز العمل تشويقي	۱۳.۷ مليون دالر امريكايي
دارايی های انجماد شده در امارات متحده عربي	۴۷ مليون دالر امريكايي
مجموع حسابات تصفيه شده	۴۳۷.۵ مليون دالر امريكايي
متباقي سبد قرضه كابل بانك	۵۴۹.۵ مليون دالر امريكايي
پول كه دولت جهت تضمين سپرده های مردم پرداخته است	۸۲۵ مليون دالر امريكايي
مجموع مبلغ جمعاوری شده، قابل حصول و تخفيف تكتانه	۴۳۷.۷ مليون دالر امريكايي
متباقي قرضه حكومت بالای كابل بانك	۳۸۷.۵ مليون دالر امريكايي

اطلاعیه د افغانستان بانک!

مطابق ماده سی و سوم قانون د افغانستان بانک پول رایج و واحد پولی افغانستان افغانی است، بناً از عموم افغانها، دواير و مؤسسات دولتی و خصوصی آرزومندیم تا در قرار داد ها و سایر معاملات و داد و ستد های اقتصادی، پول افغانی را ترجیح دهند، چون افغانی از با ثبات ترین پول های منطقه بوده که در ثبات برنامه ریزی های اقتصادی تان مشمر واقع می شود.

د افغانستان بانک

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سیال نهم، شماره ۹۷، سرطان ۱۳۹۴

مونږ ټول افغانان یو، زموږ ملي پیسې افغانۍ دي